КЛИЧ

THE CALL

РІЧНИК І. Ч. 1. СІЧЕНЬ 1935 JANUARY VOL. I. No. 1.

ЗМІСТ:

Від Редакції ..... 3.
Заклик до Українського Робітника (Ред. Стаття.) ..... 5.
Як "Українські" Большевики Планують Завоювати Канаду для Москви. (Стаття в англійській мові перебрана з "Кенейдієн Спектейтор"). ..... 8.
Трагічна Картина (Образ) Наслідків Голоду на Сх. Україні ..... 10.
Остання Жертва ..... 10.
Котюзі — по Заслузі ..... 10.
Два Моменти ..... 11.
Встань ..... 12.
Диктатор ..... 12.
Український Брате — Робітнику . 13.
Український Народе ..... 14.
Фільми з Нашого Життя ..... 16.
М. Лучкович чи Дж. С. МкКалум? 17.
Весела Сторінка ..... 18.
У Справі Мондерського Збіжевого Страйку ..... 19.
СССР Радіо-Стація Доносить, що: 20.
"Дай Вам Боже Щасливе Панування" — Або Брак Виховання в Нашого Народу ..... 21.
Спостереження й Комент ..... 22.
Про Судову Справу п. Ст. Васкана Проти Большевиків ..... 23.
З Книги Життя ..... 23.
До Боротьби за Душу Української Дитини ..... 23.
Чи Ви Знаєте, що: ..... 24.
Союз Польщі з Москвою ..... 24.
Кошт Скорої Їзди ..... 28.
Фрагменти з Української Літератури ..... 29.
Під Московським Режімом: (З Перегляду Преси) ..... 30.

TO OUR READERS:
We Strongly Recommend Firms that Advertise in This Magazine.

"КЛИЧ"

Журнал-Місячник

Видає Видавнича Спілка "Клича".
10630—98 Стріт Едмонтон, Альберта, Канада.

А. Г. ГЛИНКА і ВАСИЛЬ ДОРОШ Спів-видавці.
А. Г. ГЛИНКА, Редактор.
Телефон Резиденції 27343

Передплата $2.00 річно, $1.00 піврічно, поодиноке число 20шт.
Редакція за оголошення не відповідає.

THE CALL

PUBLISHED MONTHLY BY:
THE CALL PUBLISHERS
10630 - 98th Street, Edmonton, Alberta, Canada.

A. H. HLYNKA & WASYL DOROSH, Co-Publishers.
A. H. HLYNKA, Editor.
Residence Phone 27343

Subscription $2.00 per year, $1.00 per half year, Single copy 20c.
Advertising Rates Furnished on Application.

Адреса:

THE CALL
10630—98th Street
EDMONTON -:- ALBERTA

Ілюструє:
Л. Д. СНАЙЧУК,
Артист-Маляр.
Edmonton -:- Alberta

Друкує:
ДРУКАРНЯ ІВАНА СОЛЯНИЧА
ALBERTA PRINTING CO.
10336 - 96th Street
Edmonton -:- Alberta

Найбільша Українська Книгарня в Канаді

Яка має на складі: Наукові книжки, Красне письменство, Шкільні підручники, Байки й Казки, Історії, Повісти, Оповідання, Поезії, Стінні й книжкові Календарі, Церковні Книги, Драматичні твори, Музичні ноти, Народні й святі образи.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Скрипки, Гітари, Мандоліни й усі прибори до них. Радія й Грамофони. Рекорди в різних мовах. — Склад Годинників і Біжутерії. Ваори, Нитки, і Канва до вишивання. Англійські Шкільні книжки та шкільні прибори. — Патентовані медицини.

Направляємо Грамофони. — Робимо Гумові Печатки.

Жадайте Катальогів.

АДРЕСА:

Ukrainian Book Store
10348 - 101st Street, Edmonton, Alta.

Будуйте Кращі Будинки

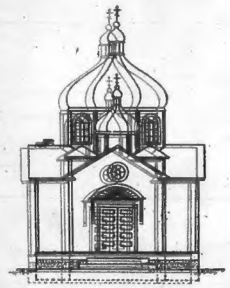

РИСУЄМО ПЛЯНИ И ПРИГОТОВЛЯЄМО СПЕЦИФІКАЦІЇ

Wasyl Dorosh
10346 - 97th Street, Edmonton, Alta.

H. РОМАНЮК

АДВОКАТ, ПОВНОВАСНИК
І НОТАР

Телефон 26029
304 McLeod Bldg., Edmonton, Alberta

Telephone 25554

W. J. MASOUCH, B.Acc.

Public Accountant

1107 C. P. R. Building,
Edmonton, Alberta.

Harvie, Bury & Yandla

АДВОКАТИ И НОТАРІ

202 Bank of Toronto Building
EDMONTON -:- ALBERTA

Можете писати до нас по українськи.

Say Merry Christmas
with flowers
FROM
The Edmonton Flower Shop
10223 JASPER AVENUE
21739 PHONE 21739

T. CHRISTENSON

СПЕЦІЯЛІСТ - ГОДИННИКАР
ЮВІЛЕР і РІЗЬБАР
10241 - 101st Street, Edmonton, Alta.

З Нагоди Різдва Христового

(ОПРАЗ)

Вифлеєм. Вечір. Пізно. Мертва тиша. Темно. Нараз над малим вівчарським вертепом засяяло божественне світло. Це зорі розгималися перлами — снопами золотого проміння.

Вифлеєм засяяв.

Пречиста Діва повила Сина

У вертеп увійшли три царі з востоку.

Вони принесли дари.

Станули на коліна, але скоро розступилися. В вертеп увійшла Жінка. Вона зійшла з Хреста, де її розпяли чотири кати. Вона приступила до Новонародженого Месії. Побожно нахилилася її серце пробите коп'єм Червоного Ірода відчинилося. З серця потекла жива кров, що огріла маленького Спасителя.

А в вишинах заспівав хор херувимів: "Благословенна будь, Жено, що на імя Твоє Україна. Благословенні всі чади Твої. Тепер і завжди: на віки вічні: Аминь."

1935

Стоїть ізнов Український Народ перед брамою Храму Нової Надії Нового Року Божого 1935-го.

Перед нами відчиняється брама нового невідомого у мент, коли над Европою залили оловяно-тяжкі хмари, коли от-от перепережуть небеса воєнні блискавиці й зарокочуть воєнні громи над нашими кривавими тиранами.

Війна страшна, бо вона несе смерть. Але неволя ще страшніша від смерти, тому нехай грядє Війна, що переродить Український Народ у Державну Націю Суверена.

Кращих желань не знаємо.

З нагоди Різдва Христового Редакція журналу "КЛИЧ" бажає Народові Українському на всіх Землях сущому: ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ.

РЕДАКЦІЯ "КЛИЧА".

ВІД РЕДАКЦІЇ

"КЛИЧ".

Із січнем 1935 року приступаємо до видавання ось цього місячника під назвою "Клич", що собою представлятиме політично-економічний і культурно-освітний журнал.

Ціль і Напрям.

Головною і виключною ціллю журналу "Клич" є поборювати большевизм-комунізм поміж українським загалом у Канаді, а також взагалі так довго, як він шкодитиме українському народові й канадійській державі. — Іншими словами, ціллю цього журналу є вирвати український збольшевичений загал ізпід большевицьких упливів. — Тому, що вважаємо большевизм найбільшим ворогом українського народу в цілій його історії. А дальше, вважаємо, що большевизм є найшкідливішим ворожим рухом, що паралізує український народ, а тим самим шкодить і шкодитиме українському народові в відбудові своєї власної держави. Та краще всего, самий зміст "Клича" найкраще говорить сам про себе. Поза головну лінію большевизму, "Клич" лишає собі вільну руху в висказанню своїх поглядів на всякі інші справи, що торкаються українського й канадійського життя й т. п.

Тепер Час Найбільшої Світової Економічної Кризи.

Видавництво "Клича" є уповні свідоме теперішнього економічного положення українського народу в Канаді, як також цілого українського народу та загального світового стану. "ВК" є також свідоме, що теперішний час є найкритичніший для започаткування будьякої преси, та, що теперішна економічна криза засягнула майже кожню українську людину, без огляду на заняття чи професію її. А дальше — "ВК" є свідоме, що тепер ввесь український загал знаходиться у крайньому браку найелементарніших конечностей до життя; що в цей час увага загалу є найбільш прикована до економічних проблем, котрі є фундаментальними життєвими конечностями; та, що в цей час кожний нерв кожного народу є напружений до крайності. — Однак, "ВК" вибрало цей час для започаткування нового журналу в Канаді. — Чому?

Тому, що "ВК" є також свідоме, що тепер перед українським народом стоїть важніше питання, як економічна криза; що перед цілою українською нацією стоїть питання життя або смерти; що тут іде не лише про поліпшення свойого критичного й може невідраднього положення, але тут розходиться про продовження життя цілої української нації. Видавництво "Клича" є свідоме, що воно починає видавати журнал у час, коли ціла українська нація поневолена, є ограблена, покривджена, виснажена й переслідувана; тоді, коли сотки тисяч українського народу гниють і караються по тюрмах; коли мільйони невинних дітей і батьків гинуть в агонії страшної голодової смерти на родючій багатій, але ограбленій українській землі. Коли ворог москаль відібрав усе від українського народу, зробив його жебраком. Коли підростаючі українські діти стають виховані ворогами на яничарів, на зрадників свойого народу. Коли прадідну історичну українську землю кольонізують дикими москалями азіятами. Коли ворог-большевик шаліє безупинно на Україні. Коли ріками плине невинна українська кров. — Тоді Видавництво "Клича" приступає до видавання протибольшевицького журналу.

Видавництво "Клича" має на увазі також те, що цей час економічної кризи найбільше використовують большевики; що велике число українських робітників і фармерів падуть жертвою большевицької брехні, большевицької зради трудового народу; що конечним є виразніше відмежити й відрізнити кризу від большевизму. "ВК" вважає, що неможливо є чекати на кращі часи, бо кожна наступаюча хвиля може рішати будучу долю українського народу.

Час Світового Політичного Напруження.

Говорячи про світову економічну кризу, слід тут згадати, що в цей мент крайно загострене є і політичне світове положення, що представляє більшу вагу для українського народу чим економічне. Якраз тепер існує між всіми народами ця невідрадна політична ситуація, котра є тісно звязана з ходом економічних подій і котра кожної хвилини може експльодувати новою світовою заверухою. Тому кожна нація пильно стежить за найменшим рухом політичної й економічної натури. Одночасно льогічним є сподіватись, що український народ також знайдеться в вирі нової війни; що тепер, більше як коли, є можливість визволити український народ і створити українську державу. Відповідальні україн-

ські політичні чинники критично важать всяку політичну ситуацію і відповідно приготовляються.

До складу всіх визвольних чинників наш журнал "Клин" має на меті причинитись до поборювання большевизму в Канаді в рамах своєї можливости.

Дотеперішня Протибольшевицька Праця Українських Організацій у Канаді.

Видавництво "Клина" належно оцінює дотеперішню протибольшевицьку працю українських організацій у Канаді й думає, що завданням історії буде осудити її після свойого мірила. "Клин" не має найменшої критики проти всіх тих, що зводили й зводять боротьбу з большевизмом. "Клин" не опрокидує жадної праці веденої українськими організаціями. — Однак вважаємо, що коненним є скріпити протибольшевицький фронт і тим приспішити кінець большевизмові поміж українським загалом у Канаді.

"Клин" На Все Приготований.

Вже тепер, Видавництво "Клина" знає, що стрінеться зо всякою опозицією, опередженнями, інтригами, провокаціями зо сторони ворогів української справи, большевиків. Але "Клин" є уповні на все приготований. ВК знає, що в інтересі ворога є нищити український народ, все й всюди, а одинокою дорогою українського народу щоб спасти себе від загибелі є боротись з ворогом.

Становище "Клина" Відносно Всіх Українських Організацій і Людей Різних Поглядів.

Найвищою ціллю цього журналу є уможливити спільний фронт проти большевизму. "Клин" настоює, що на тонці протибольшевизму українці всіх поглядів не повинні різнитися, бо немає українця небольшевика, щоб не хотів знищити большевизму. Вважаємо, що немає найменшої потреби українським часописам перехрещуватися на цій тонці. Становище "Клина" до всіх українських організацій і преси є однакове. Однаке, в крайньому випадкові відношення "Клина" до різних організацій буде якраз таке саме як їх до "Клина".

Якщо кожен українець ставитиме загальну українську справу вище чим інші підрядні справи, то певна річ, що тоді ворогів на наших землях не стане.

Під Увагу Дописуванам.

Як вже згадано вище, найголовнішою ціллю "Клина" є уможливити спільний фронт проти большевизму—комунізму. Отже, міститимемо всякий відповідний матеріял усіх дописуванів без різниці іхньої організаційної приналежности, так довго, як у допису чи статті не буде нікого проти будькотрої української організації. "Клин" рішуче не буде мати місця для жадних полемік між українськими організаціями чи особами. Редакція "Клина" буде вдячна всім дописуванам, якщо кожен буде придержуватись цього правила. Статті й дописи мусять бути короткі й річеві. В разі надвишки матеріялу, відповідніший матеріял буде поміщений скорше, а менше важний міститиметься в черкових числах.

Редакція "Клина" хоче зауважити, щоб дописувані вважали цей журнал, як середник для поборення большевизму й щоб причинились до піднесення його на найвищий рівень, так, щоб він міг робити корисну роботу.

Редакція "Клина" звертається з проханням до Шановних Читачів пересилати її різні важні матеріяли протибольшевицького змісту. **"РК" ручить за задержання в секреті тих річей, які часами можуть пошкодити даному українцеві чи українцям. Конфідентні інформації і документи просимо безпечно пересилати Редакції "Клина".**

Різні корисні матеріяли будемо перебирати з всієї української і світової преси.

(Далі буде).

Заклик до Українського Робітника

((того, що впав під большевицькі впливи))

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИКУ!

Тебе до крови давлять тяжкі кайдани ціле Твоє життя, бо над Тобою просить кривавий кобіт москалів, ляха, румуна й чеха! Ти хоч покинув рідну-прадідну землю свою, щоб зробити місце для ворогів, — але москаль-большевик і тут засягнув Тебе своєю злочинною рукою, та при помочі комуністичних доктрин, обсотав Тебе наче морський октопус і старається вжити Тебе, для своїх інтересів, для своїх егоїстичних цілей. Цей відвічний історичний ворог українського народу жажде української крови й дальше намагається жити коштом Твоїм — та й буде жити, поки Ти не відірвеш його, як ту гадюку від своїх грудей, поки волею своєю не переміниш своєї крови в отрую для нього!

Так, Твоє щоденне життя заставляє Тебе боротись, примушує Тебе шукати виходу зо свойого невідрадного положення, бо інакше Ти впав би жертвою голодної воєнної тінні. Ти кидаєшся на всі боки, бо шукаєш виходу від невидимих тенет, що давлять Тебе й брутально рвуть Тебе за горлянку, щоб задушити. Ти примушений шукати коріння свойого лиха, свойого горя, бо Ти людина й хочеш жити. — Та куди не пустишся — все вдаришся об мур. — Де ж Твій вихід? — Можливо самий питаєш себе щодня:

Тобі сказано, що Твоє лихо лежить у клясовому поневоленню Тебе, що сама система гнітить Тебе, а ніщо інше. Так, — але хто каже Тобі це? — Каже Тобі це ворог української нації, ворог української крови; каже Тобі це той, що панує над Твоїм народом, що панує на Твоїй землі — той, що є причиною Твойого горя, Твойого лиха; каже це Тобі той, що ограбив Тебе й пустив Тебе в жебраки, пустив цілу Твою націю в жебраки! Він, каже Тобі, що як "Ти" зміняєш систему, устрій у всіх державах, то аж тоді заживеш, як у раю. Памятай, це він, що ставить цей обовязок на Тебе, хоче Твоїми руками брати прань! — А Ти — що? Чи наслїпо виконуватимеш те, що він наказує Тобі!

Як довго будеш слухати його наказів!? Як довго будеш вірити їм катам, раніше ніж своїм братам; як довго коритимешся тому, що панує над Твоїм народом, що панує на Твоїй історичній землі; що поставив собі завданням знищити Тебе, стерти цілу українську расу з лиця землі; як довго будеш Ти відмовлятись навіть вислухати своїх братів, рідних своїх, — тих, що разом із Тобою заковані віками? Як довго будеш Ти йти всупереч всім законам життя — закону біольогічному, політичному, економічному?? Як довго будеш Ти йти всупереч поклику української крови, всупереч історичної волі Твойого народу??! Схаменися!

Чи справді Ти не баниш кривавої картини на життя й на смерть Твойого народу, Твоєї рідні — з ворогом-москалем — де український народ рятується, бо хоче жити — рятується, щоб не впасти жертвою ката? — А Ти, свідомо чи несвідомо, помагаєш йому розпинати Україну, помагаєш ворогові в його нелюдських замірах, в його діявольних планах!

Застанешся! Роздумай іще раз, чи не помиляєшся! Тебе ж просять Твої брати, Тебе просить цілий український народ!

Памятай, що з вирішенням долі Твойого народу вирішається Твоя власна! Доля України це ніщо інше, як спільна доля всіх членів українського народу.

Зрозумій, що довгі століття неволі, відібрали від Тебе, як члена української нації, майже все! Знай, що виховали Тебе чужі на свій лад! Вони старалися звикнути Тебе, щоб опісля могли Тебе вжити проти українського народу, щоб могли вжити Тебе, як знаряддя, для осягнення своїх цілей, — а принайменше, щоб Ти не міг скинути з себе ворожого ярма. Та, чи є в Тебе спільки гордости, щоб устати за своїм? Чи є в Тебе спільки відваги, щоб дати вихід навіть цілому світу, як вимагатиме цього потреба Твоя й Твойого народу?

Не допустися до тієї страшної зради Твойого бідного, нещасного, поневоленого, покривдженого народу! Чиж справді Ти радієш його кривдою? Чи справді Ти готов іспламити ту святу кров... чуєш, кров святу, бо пролягу за волю цілого українського народу? Чи справді нікого для Тебе вона не значить? Чи може Ти далі волієш вислуговуватися Москві, далі бути її рабом? Чи так судилось Тобі, щоб усе хтось панував над

Тобою? — Чому? — Де такий закон? Та чи справді досьогодні Ти не бачиш того злочину, що допускається ворог-москаль над Тобою і Твоїм народом? Схаменися!

Тебе захопив найбільший історичний ворог українського народу, ворог українського організму, ворог української крови! Захопив Тебе фальшивими підступними кличами, брехнями. — Наприклад: говорив завсіди Тобі про мир, коли сам озброївся від ніг до голови — манив Тебе братерством, коли сам брутально нищив усіх, нищив Тебе — гуманністю, коли в самому не лишилося крихітки її—спільнотою, коли вічно все грабив і грабить тільки для себе одного.

Червоний замаскований москаль, ніби співчував (на словах) українському робітникові, українському селянинові. Робив він це тому, бо знав слабу сторону українського народу, він знав, що віками поневоленому бідному народові найскорше заапелюють кличі матеріяльні (ніби поміч трудовій клясі). Завоював він український народ, українську прадідну рідну землю, ограбив він від нас все, що мав український народ і пустив нас жебраками.

Застановись! Перейди цілу історію людства, а не найдеш подібного прикладу, де б вислуговувався поневолений народ панівному над ним ворогові, так, як це роблять наші нещасливі большевики. Не знайдеш більше трагічного, більш болючого обману, більше трагічної картини!

Памятай, що незадовго буде за-пізно для Твойого звороту! А навіть, якщо Ти б вибрав дальше йти з ворогом, то запамятай, що не скриєшся від руки свойого народу, а покутуєш перед нею. — Вона засягне Тебе!

Знай, що українська кров і все, що Ти одідичив від українського народу, запротестує у Тобі проти Твоїх підлих діл й опинишся в тій самій позиції, що опинився Хвильовий, Скрипник, Ірчан, Симбай! Вони йшли всупереч природнього поклику української крови, свойого пульсу життя, але зламались і наслідком боротьби національного духа в них у нутрі, вони опинились у колізії з ворогом, що остаточно закінчилося смертю для них. Ірчан одинокий зо згаданих, що ще остався живим у тюрмі, але й його певне вже можна зачислити до мертвих, бо москалі й з ним незадовго справляться й скажуть, що поповнив самовбійство. Що ж? — Може хто поїде досліджувати? — Ні, не поїде, на тім і скінчиться!

І так кожен інший, що вислуговується ворогові, свідомо чи несвідомо, скорше чи пізніше, дійде до того самого берега, куди дійшли вище згадані. Проти законів вічности не підеш!

Якщо викрешеш із глибини свойого єства, свойого сумління, зрозуміння, — якщо будеш отвертим і щирим із собою, — якщо застановишся над собою, над українським народом, — якщо застановишся надо всім—то прийдеш до заключення, що в житті, є щось глибше, щось сильніше, щось цінніше поза межами матеріяльних речей. В Тебе віднайдуться духові цінності, духові святощі. В Тебе знайдеться ще бодай іскорка гордости національної. Ти спитаєш себе: "Хто є москаль, щоб він обіцяв Тобі щобудь?" Ти за-гордий нащадок лицарського українського племени, щоб Ти дививсь на підступні обіцянки ворогів своїх.

Не дивися на большевицьких проводарів, тих, що ради юдиного гроша, ради манії амбіції, манії великости, готові рідну маму продати! Не дивися на тих, що підло вислуговуються ворогові! Що дали вони українському робітникові за послідніх кільканадцять років, чи помогли йому? Обчисли свої користи з большевизму, обчисли свої будучі вигляди. Твоя дорога не з большевиками, а зо своїм власним народом, що разом із Тобою знаходиться в тюрмі, і разом з Тобою мусить стати вільним, гордим, сильним!

Вставай! Не дайся дурити та обманювати грушами на вербах. Викреши з своєї пригнобленої істоти, те, що часами мучить Тебе, що перестерігає, щоб Ти покинув ворога, а вернувся до своїх! Збуди хоч трохи національної гордости в собі! Бо чаша московсько-азійської отруї вже перелилась ущерть.

Чи не значать нічого для Тебе ТІ, що згинули за Україну, за волю, за честь, за все рідне, за все своє? Ті що вірили, що за український народ варто дати життя. Тобі каже лях, москаль забути їх! Але цього Ти зробити не смієш. — Ні, Ти не забудеш їх. Ти хоч можливо бідний, тяжко змучений від праці й неволі, але в Тебе можливо під тою бідною обдертою свитиною є благородня лицарська душа, благородне серце, глибінь зрозуміння й щирости, що заставить Тебе направити Твою помилку.

Розваж, а побачиш, що хоч дійсно обставини гнітять Тебе, бо система в цілому світі потребує повної реконструкції, то однак не знайдеш причини на те, чому Ти мав би бути поневолений, чому Ти мав би бути вживаний, як знаряддя в кожній державі для виборення прав для всіх народів. І це саме в той час, коли Москва гострить зуби на завоювання нових кольоній. Нехай вона здобуває сама собі те, що треба її, або дістане ту заплату, що її заслужить собі. Але — чому саме Ти маєш відбирати за неї палюгою по голові та криміналом?

Чи все Ти мусиш іти в хвості за другими? Чи все Ти маєш захоплюватись чужими доктринами? Чи все Ти мусиш бути наймитом, рабом, одуреним? Чи все Ти мусиш боротися за інтереси других, лиш не за свої? Чому? Застановись над своєю ролею, що Ти сповняєш щодня! Будь чесний з собою і супроти раси своєї!

Пригляньcя, що діється в Україні:—Преса в московських руках. Ти не можеш знайти одного числа української преси, що вільно виходила б й могла давати світу про правдиве життя українського народу. В московській і жидівській пресі, що виходить там вільно, побачиш знимки осіб, що занимають найвищі урядові позиції, але між ними не знайдеш одного обличчя українського — всі як не москалі то жиди. Чому це так? Застановись, Ти ж годен подумати!

Пригляньcя новинкам мілітарного змісту. Там також не знайдеш одного українця, що занимав би визначне становище в армії. Ні, не найдеш! Бо ворожа московська кров не вірить жадному українцеві, без різниці, як він не вислуговувався б чужим. Москаль не вірить навіть мертвому українцеві не-то щоб лише збольшевиченому. Він боїться, щоб цей большевик, українського походження, не обернув свойого гвера на кого слід. І ту не помиляється він. Сьогодні тисячі українських робітників, навіть тих, що ще стоять в рядах московського большевизму можуть за-найменшою іскоркою зриву розбити Москву на порох, за так великий обман. Ти ж бачиш ясно, що армія на українській землі в руках москалів, а не в руках українців. Там українець не має нічого до сказання, він має бути толубом, а думають за нього москалі й жиди. Українець не має вибору, хіба що слухати наказу.

Переглянь новинки маринарки, а не знайдеш і там одного українця, щоб де фігурував.

Пригляньcя новинкам авіяції, і тут не знайдеш одного українця, щоб занимав визначну відповідальну позицію. Це власне тому, що Москва знає, що авіяційна сила майже рішатиме наступну війну, тому вона боїться, що в українцеві може збудитися, може вибухнути той гнів, що вибухає вильканом і може змести з лиця української землі огидне прокляте московське творіння. Українці післали б їх там, де їм належиться бути! Тепер вже від кожного свідомого українця несе бурею пімсти в сторону московських зрадників і набірає вона більшого розгону більшої сили з кожним днем.

Пригляньcя літературному полю, і тут також знайдеш, що над кожним українським писателем грозить московська рука. Якщо будеш писати так, як диктує Тобі Твій розум, як диктує Тобі Твоє життя, як вимагають інтереси Твойого народу, то москаль зробить кінець Твойому писанню так, як це зробив з Хвильовим і з Ірчаном. Український письменник не сміє писати те, що він думає, але мусить писати те, що москаль каже. І тому українець не може осягнути тієї степени, що можлива для речників інших рас. А в цих власно можливостях лежить ключ дійсної творчости. Цебто тільки на безграничному полі можна віднайти що величаве. Та меч московського грабіжника, що хижо чатує над головою кожного українця, що не позволить йому ніколи відійти від московської лінії. Спротивишся — не послухаєш червоного "указу" — Ти "неблагонадьожний". Тоді Тебе ожидає "самовбійство" з руки "ОГПУ"! Скачи враже, як пан каже!

Завели большевики на Україні "пролєтарську робітничу владу". Чи так уявляв Ти собі робітничу владу? Чи думав Ти, що першим завданням "робітничої влади" буде нищити український народ, — той віками нищений, неволею виснажений, дощенту ограблений Твій рідний народ, — а з польською буржуазією підписувати різні пакти неаграсії? Чи думав Ти, що першим ступнем московського червоного ката буде плянове вимордування голодом мільйонів Твоєї родини того безвинного безборончого селянина?

Чи не сама Москва доказала, що не хто інший, але власне вона сама — це найбільший ворог трудового покривдженого народу? Таже вона так підло й так ганебно, так планово винищує його, що немає у світі прикладу гіршого, підлішого більше варварського дикуна, як Москва.

Український народ бореться за свою волю, бо мусить боротися. У противному разі він мусів би згинути в користь Москви. Український народ мусить прогнати зайдів із своїх земель, чи подобається кому чи ні. Москаля окупанта нашої землі вже жде заплата від українського народу! День помсти наспів! Розкований раб уже гряде на розрахунок! Ціла українська нація відроджується. Перемога мусить бути по стороні українського народу! Вістря сурової судьби, ще раз обернеться проти московських катів! Де, український робітнику, твоя позиція? Чи рішив Ти стати проти свойого власного народу чи проти ворога? Здається, що немає народу на світі, що йому треба було о давати таке дивне питання. Але дійсність трагічного стану спонукує до цього. Чи без сумніву без вагань станеш Ти в московські ряди проти українського народу? Чи підеш, з другими українськими робітниками та селянами цілою лавою у кривавий бій, щоб "бути хазяїном домовитим у своїй хаті на своїм полі", бо "у своїй хаті—своя правда і сила і воля"!...

Як "Українські" Большевики Плануют Завоювати Канаду Для Москви

Понижче подаємо точний передрук допису, в англійській мові, що появився в "Канейдієн Спектейтор" із 22. листопада, 1934 р. Згаданий часопис є загальним канадійським часописом, що виходить у Віннінепегу. Подаємо цей допис в англійській мові тому, щоб він не стратив своєї оріґінальної вартости. "Клич" поручає кожному українцеві уважно перечитати цей допис й застановитись над глупими дітвацькими планами "українських" большевиків. Чи ж справді вони думають, що англійський робітник помагав би їм знищити Канаду в користь Москви? В кожного англійця й канадійця є більше свідомости й гордости в черевику, як у тих наймицьких делєґатів.

Цікаво завважити, як автор цього допису дивиться на цей комуністичний рух в Канаді. Він отверто говорить, що комунізм опірається на "форинерськім" елементі.

Більше чим певно, що деяких заагітованих українських робітників намовлять московські агенти й ті запробують своїх сил, а канадійські власти машиновими скорострілами винищать їх як мишей.

SABOTEURS IN CONFERENCE

by: Spartan

In order to comply with their instructions from Moscow, our friends the Communist Party of Canada have been and still are carrying on their policy of capturing the existing unions of the workers in order to promote industrial difficulty, as the preliminary to a revolution out of which they imagine a dictatorship of the proletariat will emerge in which they will be the dictators.

Realizing the futility, after years of experiment, of making only substancial progress among the English-speaking workers, they have of late years concentrated upon the foreign-born, and by skillfully playing upon their emotions they have led many of them to believe that all the ills under which the workers suffer can be removed by these methods:

A good example of the policy we are here discussing is credited in the October issue of the Canadian Unionist, which is the official organ of the "All-Canadian Congress of Labor", where we are told that on the 18th and 19th of August of this year the secretaries of the forty-two branches (in Ontario) of "The Ukrainian Labor-Farmer Temple Association" — ostensibly a provident society of Slavs — held their annual meeting at 300 Bathurst Street, Toronto. Part of the proceedings makes interesting reading, especially to those who are sympathetic to our inflamable friends.

At this meeting it was resolved that in order to enable the Lumber Workers' Industrial Union of Canada, which is one of the subsidary bodies of the Communist Party of Canada, to obtain control of the lumber camps in northern Ontario, the Canadian Bushmen's Union, which is affiliated with the All-Canadian Congress of Labor, must be broken up.

In order to do this they decided that the Canadian Bushmen's Union's officers were to be stamped as employers' agents. Then — "In case of a strike, we will wait two weeks. Then if the companies reject our demands, trusted members only of the U. L. F. T. A. must be instructed to make every effort to damage properties by breaking up camps, setting fire to them, damaging food for scabs by pouring oil or gasoline on it. After three or four weeks of this, if the strike still continues, poison must be placed on all food and scabs are to be beaten up".

Delegate Nick Romaniuk, from Nipon, reported that the metal miners were "all ready to go out at a moment's notice" and that they had $3,000 cash in hand. It was decided that:

"In case the strike starts in the lumber industry before the strike in the mines, the miners are to donate 25 cents per number to L. W. I. U. and then 10 cents per number weekly as long as the strike lasts and until won, and vice versa."

Delegate W. Husulak, of Windsor, recommended that "the miners" local send L. W. I. U. a few cases of dynamite to be used to blow up camps and other buildings in case of a prolonged strike."

This proposal was turned down because, as Delegate Kulik, of Fort William, pointed out:

"It is very easy for L. W. I. U. to obtain as much dynamite as is necessary since each lumber camp keeps a number of cases on hand for blowing up rocks and stumps. But if L. W. I. U. should run short of explosives the miners will be notified".

It was suggested by Delegate Kulik, of Fort William, that "an attempt should be made to organize the freight shed workers in Canada, because in this way delivery of war material can be stopped and in time of strike it will be more difficult for the police to arrive at the scene. Trusted members should take pictures of the inside and outside of each factory and location of machinery, in order that it will be easier to damage same. Each factory is so well constructed and equipped that at a moment's notice the machinery can be fixed up to manufacture munitions."

Delegate Karol Andreyczuk, also of Fort William, said it was about time "that some damage should be done in the Great Lakes Power Company's mill. This company had fired so many of our members that it is our duty to get even. There are many more of our good members and it should be easy... The best way to do it is to damage the electric system."

After the routine business of "reports and resolutions", which disclosed that the membership of the Ukrainian Labor-Farmer Temple Association in Ontario was only 1,554, with total cash in their treasury of $13,000, the delegates were roused to a high pitch of enthusiasm by speeches which were reported extensively in the minutes, a copy of which was sent to the Canadian propaganda branch of the Red International of Unions at Moscow.

A personal of the minutes shows that Nick Romaniuk and Secretary N. Tofan were the central fugures. Here are a few excerpts:

"Mr. Romaniuk informed the meeting that the reason they connot get more funds from the U.S.A. was because the Communist party has its hands full of strikes and the money is badly needed across the border. It is therefore our duty to speed our preparations for strikes in Canada and, together with the U. S. members, paralyze industry in both countries completely. There is no possibility of a nation-wide revolution, but strikes are the next step to it because workers can be mobilized into our ranks and during strike-time we are experimenting and members are trained for the actual fight against our oppressors in future. Our aim must be, and is, to spread U. S. and Canadian strikes to other cities and then in due time to declare a general walk-out on the whole continent... In order to crush capitalism to its destruction we are determined to build up our organization and with, one blow crush them as the Russians did... The solution of this crisis is in civil war... We will get help from our people in Soviet Russia. Our members will go to Russia very soon and they will get full instructions as to what has to be done here in Canada. No matter what the government will do to remedy this situation our aim is to overthrow the government and to establish the Soviet. If we get a firm hold of the present situation we will succeed and this country will become the colony of the Soviet."

Secretary Tofan — "To be successful in any strike organization we must have the support of citizens, and to be successful in revolution we must have a large number of members in telegraph, 'phone, radio stations, freight sheds, military and naval barracks, and on ships, and then we will be able to paralyze transportation of war materials. In factories we can destroy amunition-making machinery... Our task must consist in linking up the struggles of the workers on the farms and in the army, and only then will we be able to accomplish our aims and establish the Soviet not only in Canada but throughout the world."

In conclusion, it was decided to hold the next annual meeting of the U.L.F.T.A. secretaries at Hamilton on September 4, 1935. Delegate Mike Zadaczny, of Timmins, remarked:

"I hope that we will meet again next year in Hamilton, unless we are fighting shoulder to shoulder against capitalism behind barricades in the street."

Such talk as the foregoing is not commonly heard at public meetings of these organizations in Canada. It is heard only at the meetings of those who expect to bring Canadian workers, singly or in mass, into collision with the armed forces of the state — to lure them to the shambles.

The system in which the affairs of these organizations in Canada are shrouded attracts the irresponsible section of the labor movement and alien immigrants who are vicariously aquainted with Western civilization through its least important aspects. This minority is not negligible, but it should not be taken at its own valuation. Fortunately for Canada, few workers have any stomach for thuggery as a method of deciding economic and political questions".

КАРТИНА ПОГИБШИХ З ГОЛОДУ ТРУПІВ НА ВУЛИЦЯХ ХАРКОВА

Наталя Лівицька.

ОСТАННЯ ЖЕРТВА

Остання жертва. Вирок ката/
І чия продажньої руки
І ще одна трагічна дата
Ввійшла в історії рядки.
Просохла кров, що в день весняний
На брук Паризький потекла.
І там, по той бік, ще кайдани
І зойк голодного села.
А там в однім пекучім слові
Усі чуття переплелись.
Вже не поможать ріки крови,
Ні багато зловісний свист.
І ждуть, що знову в день весняний,
Величня тінь його повстане
Коли черешні зацвітуть,
І поведе в далеку путь.
І затремтить рука злодійська,
Здрігнеться Київська земля
І понесе сто тисяч війська
Під стіни білого Кремля.
(Передрук із Літ. Наук. Вісн. 1928 р.)

Мовчати гірше; всі промовчані правди стають отруйними. Нехай розбивається все, що в наших правдах розбитися може.
— Ніцше.

КОТЮЗІ — ПО ЗАСЛУЗІ

Вони, — ті червоні кати, що вже 17 літ страшного терору топилися у крові невинних жертв нашого народу, — вони докотилися до самого краю. Тепер приходить черга на них самих. Недавно згинув один із головних розбійників катів, права рука архіантихриста, Сталіна. Його вбив таки "свій", також комуніст. Не сталось нічого нового. Значить старенька наша вчителька "Історія" не помилилася. Історія Фараонів, Іванів Грозних і всіх їх подібних кровопійців та сама. Пють пиво, що самі його наварили. Стелять і спатимуть, як собі самі постелили. Сіяли вітер, а збиратимуть бурю. Вбійство Кірова — це тільки початок того, що зачинається таки в нутрі більшевицького кодла. Дарма, що Сталін наказав масові розстріли. Одні розстріли потягнуть за собою другі. Акція потягне протиакцію. Розстріли потягнуть реакцію уряду, а реакція стягне на себе гнів і жадобу помсти розярених мас. Що скорше то краще. — Катюзі по заслузі!

У своїй хаті своя правда і сила і воля.—
Шевченко.

ДВА МОМЕНТИ

Життя культурних народів знає неперечислиме число великих історичних моментів, що з ходом часу переходять майже в забуття. — Але історія народів рівно ж знає декілька найбільших моментів, що хвилево губляться в сірій минувшині та відтак повертають назад і знову стають частиною актуального життя. — Є ще декілька моментів, котрі є кульмаційним виявом історичної волі народів, що скорше чи пізніше тріюмфально кінчать свою ролю у користь своєї основної ідеї.

До цих послідніх належать історичні моменти української історії із послідніх українських визвольних змагань: 1. листопад 1918 р. й 22 січень 1919 р. Події 1. листопаду й акт 22 січня є якраз тими незрівнаними моментами, що вслід доганяють життя українського народу й замість губитись у минувшині стають чимраз більш зрозумілими, виразнішими, великими вчителями, містниками, що з великим завзяттям женуть цілий український народ до боротьби з окупантами української землі. Листопадові події й акт 22. січня, хоч не принесли перманентної волі українському народові, вивели його на правдивий шлях до своєї власної державности, на шлях до вільного життя. Вони поставили кріпку й певну основу майбутньої української держави.

1. ЛИСТОПАД 1918 РОКУ.

Від 1918 р. 1. листопад представляє для українського народу історичне й національне значіння. Він не представляє лише спогаду й шани — він є тим днем, що пригадує і глибоко вкорінює в нас — бажання волі, необхідність боротьби, значіння рідного війська й державного життя.

Так 1. листопад став одним із найбільших днів в українській історії. Цей день поставив лінію між "рабським вчера", а сьогоднішною боротьбою: 1. листопад почав нову сторінку українського життя; 1. листопад раз-на-все розторощив зрадливі кличі ворогів української нації, чужі орієнтації, а створив незломну віру у власні сили; 1. листопад надав вагу оцінення рідного війська; 1. листопад з кожним днем дістає більшого розгону, більшого духа визволення і 1. листопад визволить Українську Націю!

Цей великий мент говорить сам за себе: По сотках років неволі, на західньо-українських землях мечем світла заблисла воля для бідного довго-покривдженого та прибитого рабством лицарського українського племени. В цей великий мент викресано з розторощеної, з розбитої української маси, ідеал відбудови своєї власної державности. Зродився знову, в колись лицарської раси, орлений лет державницького думання, державницького діяння, державницького життя, вільного життя. Заблисла одна ціль перед цілим українським народом — вигнати зайдів з українських прадідних земель і зажити вільним життям.

Кожня українська людина відчує глибінь величі цього моменту, коли застановиться над словами тих синів, що творили Великий Листопадовий Зрив. Читаємо у споминах, що один старшого віку лицар, до своїх козаків говорив ось так: "Сини мої!" — звернувся він зо сліми до козаків — "я тридцять пять літ чекав цього часу, — визволення України почалося. Як доведеться тепер умерти, я вмру спокійно, бо знаю, що тепер вже ніяка сила не задушить волі нашого народу".

Так сильно вірив великий український батько в ідеал української державности.

А в другім місці знаходимо, як згадує учасник словами: "Ніколи не забуду палкої промови одного з прибувших козаків, який казав, що він і його товариші прийшли віддати своє життя".

І такі спомини творять історію Українського Листопаду. Здається, що немає рівних цінностей в жадного народу, де б так віддано кидали себе великі герої на престіл свойого національного визволення. Та коли доповнимо цей образ тим, що наступає пізніше й українська держава паде, то дійсність являється так трагічною й болючою, що спогади 1. листопаду пронимають нас жахом і мусимо придушувати їх у свойому серці та білим огнем прагнемо пімститись над нашими ворогами!

Ще раз вернімось до цієї дійсности, що тепер і тяжко вірити в неї! Звернімось ще раз до цього образу, бо так цінним, так дорогим він є для нас! Представмо собі, відчуймо, зрозуміймо значіння цього дня. — Коли підвів український народ свою голову з довгого сну; коли підняв синьо-жовтий прапор; коли скинув вороже ярмо зо змучених спрацьованих українських рук; коли полялася українська кров за власні інтереси; коли Рідна Українська Земля стала нашою власною, а не тюрмою для нас; коли український народ почав слухати одного такту й ціла розбита поневолена маса скоординувала свої стремління й осягнула найвищої цілі, якої культурний народ може осягнути — свою

власну державність, — мати силу й право кермувати власним життям, бо лише державне життя є нормальним життям.

Згадуючи 1. листопад, український народ мусить не забувати про тих, що довели українську державу до впадку, що наново закували, або причинились до закування українського народу в нові кайдани. Він мусить у першій мірі памятати відвічних ворогів України, Москву й Польщу, й готуватись до останньої розправи з ними! — А час той приходить скоро, коли український народ вижене всіх зайд із своєї рідної землі й заживе вільним державним життям! Тоді в честь упавших Листопадових Героїв збудує памятник, на котрому буде гордо маяти Синьо-Жовтий Прапор і на тисячі миль буде грозити пімстою усім історичним ворогам України!

АКТ 22. СІЧНЯ 1919 РОКУ.

День 22. січня 1919 р. — є найбільшим всенаціональним українським святом — святом цілої української нації, святом всіх дітийУкраїни, святом цілої української Землі.

Дня 22. січня 1919 р. на історичній площі Св. Софії у Золотоверхому Київі, при участи соток тисяч народу й Представників усіх частей України торжественно проголошено могутнім українським голосом обєднання всіх українських земель і створено Одну Соборну Самостійну Суверенну Українську Державу. Український народ, по сотках років неволі й рабства, вперше заманіфестував перед цілим світом свою незломну волю бути вільним.

Акт 22. січня став одним із найбільших документів у цілій українській історії. Цей акт є кульмаційним досягненням українських визвольних змагань у 1917-20 рр. Він ствердив те, за що лилася кров у листопаді. Це було довершення, скристалізування і оформлення цілого визвольного українського зриву. Цей мент заманіфестував визволення духа української нації, і хоч фізично український народ остався в неволі, він духово визволився 22. січня 1919 р.

Довгі століття неволі не вспіли розшматувати українського національного організму, не вспіли вбити в української нації ідеї спільноти українського народу — не вспіли звихнути Української Соборности. Духова єдність знову проявилася під стягом славнотрадиційної української столиці Київа.

Хоч на ділі акт 22. січня був лише формальним проголошенням Соборности Української Держави й хоч він не врятував існування України, він остався дороговказом для цілої української нації, що веде її до боротьби за остаточне визволення. Акт 22. січня є виявом віднайдення себе — віднайдення тої золотої нитки, що тягнеться через цілу українську історію і веде український народ — до волі, до державности, до слави, до могутньости.

Не забуваймо, що червоний вампір большевик, є найбільшою причиною дальшого поневолення українського народу! Якщо кожна українська людина застановиться над трагічою долею свойого народу й своєю власною, і в глибині душі її збудиться лицарський український дух, то навіть на саму згадку вільности свойого народу, буде на кожний удар ворога відповідати своїм ударом — на кожне діявольське діло ворого буде відповідати своїм благородним ділом, стаючи в обороні інтересів своєї нації. Сьогодні у нашому Золотоверхому Київі панує кат большевик, пустивши український народ у жебраки. Не може бути багато таких українців, щоб в них не лишилось навіть крихітки національної гордости, навіть крихітки сумління й зрозуміння, щоб відмовились клонити голову перед такою величною Ідеєю, яку голосить акт 22. січня 1919 р. — Ідеєю Самостійної Соборної Української Держави. Шануючи великі національні дні свойого народу шануємо й підносимо самі себе. Отож шануймо память 22. січня 1919 року словами й ділами!

Ізидор Глинка.

ВСТАНЬ

Замість чуда з неба ждати
Встань, щоб честь народу добувати,
Встань, щоб лютий ворог раз дізнався,
Що хоч він віками збиткувався,
Хоч гонив, робив, орав Тобою,
Ти однак покликаний судьбою
Не в неволі гнити, погибати,
А на землі власній панувати.

(Уривок вірша з "Гайдамаків" — часопису, який виходив перед війною в Галичині під редакцією розстріляного большевиками посла Михайла Петрицького).

ДИКТАТОР

Залізна рука надомною моя
День у день мені грозить,
Хоть у поті чола працюю я
То все ще не досить:
Ніколи не гнусь в покорі комусь
Без власної мети,
Бо залізна рука надомною моя
Щоб до рабства не довести.

ЦЕ НАЩАДОК ЛИЦАРСЬКОГО ПЛЕМЕНИ.
ЙОГО ПРЕДКИ ВМИРАЛИ ЗА СЛАВУ УКРАЇНИ.
ЙОГО ПРАДІДИ ОБОРОНЯЛИ КУЛЬТУРУ Й ЦИВІЛІЗАЦІЮ УКРАЇНИ Й ЕВРОПИ.
ВІН БУВ ТЯЖКО ПЕРЕСЛІДУВАНИЙ ЦАРСЬКИМ УРЯДОМ.
ВІН НАЙБІЛЬШИЙ ІСТОРИК УКРАЇНИ.
ВІН КОЛИШНІЙ ГОЛОВА УКРАЇНСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.
ВІН ОДИН З НАЙБІЛЬШИХ СИНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.
ВІН МУЧЕНИК ЗА СПРАВУ Й НАУКУ УКРАЇНСЬКУ.
ЙОГО ЗАМОРДУВАЛИ ТЯЖКОЮ СМЕРТЮ БОЛЬШЕВИКИ.
УМЕР НА ЗАСЛАННІ, В НЕВОЛІ, У СУТЕРЕНАХ.
НАЙБІЛЬШИЙ СИН НАЙБАГАТШОЇ ЗЕМЛІ УМЕР У ГОЛОДІ.
ЦЕ — МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ.

Це потомок пявок, що експльоатували Україну.
Його предки відбирали від наших батьків останню нивку землі.
Його предки-зельмани держали ключі від наших святинь.
Його предки були донощиками проти нас.
Його раса не допустила до створення держави нашої.
Його раса вбила вождa Української Республіки.
Його раса оплювала перед світом імя Великого Хмельницькоо.
Його раса є відвічальна за нечувано страшний кривавий терор на Україні.
Його раса вбила, тяжко замордувала засланнями, туртурами, голодом не тільки мільйони наших братів і єестер, але й мільйони невинних дітей України.
Його раса зневажила, обезчестила, оплюгавила, опоганила й посоромила МАЄСТАТ УКРАЇНИ.
Це — Грегорі Зіновєф (один із бувших членів большевицького уряду).

УКРАЇНСЬКИЙ БРАТЕ — РОБІТНИКУ! По котрій із цих двох сторін станеш Ти? Ставить Тобі це важливе питання Твоя безталанна на четверо розята, Твоя рідна Мученица — Мати Україна.

Якщо Ти станеш по стороні ката — то страшна рука закону вічноси Тебе й під землею знайде. Знай, що вирок Страшного Судді вирізбить на душу Твою грізне Тавро Юди — і Каїна. Воно Тебе немилосердно пектиме. Ти ніде й ніколи від нього не втечеш.

Тож затям собі! Що на пізне каяття не буде вороття.

Український Народе!

Вже 15 років минає, як червона Москва силою зброї і терором зруйнувала молоду Українську Державу і наново підбила під себе Український Нарід.

Від селян українських одібрала вона землю і насильством позаганяла їх в нею ж створені колгоспи, де вони — гірше, як колишні кріпаки — працюють під жорстоким доглядом московських чекістів і своїх таки перевернів: яничарів Москви. Працюють у поті чола свого... та не для себе. Бо коли вродить земля наша хліб — відбирають його московські окупанти, лишаючи і то в найліпшому випадку селянинові, як тому арештантові у тюрмі, жебрацький "пайок", якого не вистарчає для забезпечення власних дітей. Та теперішня дійсність є ще гіршою, про що свідчить жахливий голод на Україні, колись "житниці Европи".

Чому так робиться? Бо скасувавши вільну працю і торгівлю, комвлада сама тепер мусить дбати про харчування членів компартії і пролєтаріяту, що головним чином купчиться по містах Московщини. Треба їй також продавати хліб закордон, для здобуття чужої валюти, бо ж власні гроші нічого не варті. Де ж Москві взяти цей хліб, мясо та інші припаси, як передусім не на родючій Україні?! Збирати все це добро з міліонів окремих вільних господарств було Москві тяжко, то ж для того і закріпачила вона наше селянство в колгоспах і радгоспах, щоб легше було їй грабувати наші народні багатства. Для цеї мети і служить Московщині колєктивізація. Щоб унешкідливити спротив селянства, компартія навмисне поділила його на "куркулів", "підкуркульників", "середняків", та "незаможників", нацьковуючи при допомозі терору, шпіонства, доносів і провокацій одних проти других, сусіда проти сусіда, батька проти сина. Так ширить Москва серед наших людей взаємне недовірря, ворожнечу і розбиває єдність не лише українського села, але і селянської родини. **Бо у нашому роєднанні полягає уся сила Московщини** і це вона добре розуміє. Ось так селянство наше, перебуваючи в злиднях і голоді, вимощуючи своїми трупами шляхи України — змушене годувати ненажерливого, споконвічного ворога: дику орду московську і забезпечити Москву червону, так само як колись царську, капіталами.

Не краще і пролєтареві українському на Радянщині. Наше робітництво, спантеличене комуністичними брехнями, очікувало допомоги, захисту і добра від червоної Москви, яка обіцяла йому владу і керування на Україні. Московщина захопила на Україні фабрики, заводи і копальні та нашим коштом розбудовує свою власну політичну і господарську силу. Уся перша пятирічка була спрямована для скріплення Московщини. До того прямує й друга! То ж і не дивно, що ці пятирічки, замість запровадити обіцяний комуністами "рай" на Україні — створили там справжнє пекло на землі: голод, смерть і руїну.

Промисловим виробництвом у нас кермують москалі — хмарою наслані з ворожої півночі — і чужинці, найняті за великі гроші у чужій валюті. А український пролятар, як був при царизмі, так і лишився худобою — чорною дешевою силою, яку компартія використовує. Компартія до щенту виснажує робітництво соцзмаганнями, ударництвом і насильним прикріпленням до виробництва, без огляду на жахливі умови життя і праці. Профсоюзи — замість організувати і захищати інтереси робітників — давно обернено в іграшку Сталіна. Мало того — Москва ще змушує український пролєтаріят силою видирати для неї останній хліб від власних братів-селян, руйнувати наше село працею у політвідділах, МТС і т. д. Так між нашими групами працюючими витворюється ненависть і боротьба, яку Московщина зручно **використовує у власних інтересах.** Обернувши пролєтаріят в свого голодного, босого і обідраного раба, компартія продовжує його дурити надіями на "вирішальні" роки пятирічок і кращу будучність, якої він **ніколи** від неї не дочекається. **Бо чим далі Москва пануватиме на Україні, тим більша витворюватиметься у нас господарська руїна.** Українське робітництво завелося на московському комунізмі так само, як і наше селянство!

Москва ставить собі ціллю не лише господарське використання Українського Народу, але насамперед — і **його національно-політичне поневолення.** Бо знає, що знищивши нашу національно-державну свідомість, позбавивши нас стремління до власної незалежности — вона цілком легко оберне Україну в погній для своїх **імперіялістичних** цілей. До цього спрямовані **всі зусилля Москви.** Як і треба було чекати — **лєнінська національна політика оказалася найбільшою і найпідлішою московською брехнею.** Бо самий Лєнін, а з ним і инші головні компартійці без огляду на їх комунізм і інтернаціоналізм — були і є **насамперед москалями і московськими імперіялістами. Їм всім ішло і йде насамперед про добро і силу Московщини!**

Щоб приспати чуйність Українського Народу та одірвати його від справжніх національних провідників — московський Кремль створив фіктивну "Українську Радянську Республіку" і навіть признав (на папері!...) а нею право "добровільно" відділитися від Московщини. Цим досягла Москва того, що лише найбільш свідомі сини України станули до кривавої боротьби з московськими наїзниками. А решта — майже уся українська народня маса, здурніла і запоморочена комуністичною демагогією та обіцянками — стала жертвою пекольної московської провокації. **Московщина обдурила і згвалтувала наш легковірний нарід!** Бо коли вже було розбито українську національну армію, а ДПУ сотками тисяч порозстрілювало і позисилало на Соловки та інші дикі московські пущі свідомих і активних борців **за справжню волю Українського Народу,** коли Москва остаточно позабивала нам голову злочинними і підступними базіканнями про "єдність московського і українського пролєтаріяту" та "спільність" інтернаціональної (а в дійсности — московської!) культури — тоді вона сама пішла у наступ на створену її ж власними руками іграшку — отцю "Українську Радянську Республіку".

Зараз кремлівський кат — Сталін, через свого московського опришника Постишева і наших власних яничарів, **веде боротьбу за остаточне знищення всіх національно-політичних прав Українського Народу та його господарських і культурних здобутків.** Касуються рештки українських державних, господарських і культурних установ; ліквідовано на Україні округи і створено області, щоб Москва легше могла панувати на наших землях; до ноги винищується українська працююча інтелігенція. А тих українців, що силкуються боротися проти такого лиха — Москва, вірна своїй підлій брехливости і демагогії, проголошує... за контрреволюціонерів, слуг буржуазії і шкідників інтересам працюючих. Все це для одної мети: щоб кинути під ноги московського хижака до решти знесилений Український Нарід. Щоб не лише ограбувати безкарно його матеріяльні багатства, але й **убити його душу, мозок і серце!** Щоб більше на віки не міг **він стати на власні ноги і скинути з себе ярмо московської неволі** згідно зі засадою, що "України не било, нєт і не будєт"!... Ціле єство нашого народу здусив брудний скрівавлений чобіт Москви!

Навіть українські комуністи, що запродались Москві з душею й тілом, не в силі вже знести знущань і гноблення московського Кремля. Доказом цього є самогубство українського наркома Миколи Скрипника. Так віддячує Москва своїх вірних слуг... Скрипник не останній!... За ним піде викупляти свою страшну провину перед Українським Народом ще чимало тих, які вірили в можливість братнього співжиття України з московським варваром і в божевільні інтернаціоналістичні вигадки Московщини...

Пролєтарю український! Хочеш бути рабським попихачем в руках московської компартії чи пранеш бути справжнім керівником власних фабрик, заводів і копалень у своїй державі? Хочеш жити вільним життям, мати забезпечений матеріяльний добробут і культурний розвиток для себе і своїх дітей? То скинь московську полуду з твоїх очей! Вирви з кровю і мясом з власного серця дурман комуністичної брехні про "спільність" твоїх шляхів і інтересів з московським пролєтаріятом. Твердо памятай, що Москва від віків була, є і лишиться смертельним ворогом Українського Народу і то без різниці — хто буде там при владі: царі, Керенський, Денікин, Лєнін, Сталін, чи инша банда московських імперіялістів. Знай — що лише вільний Український Нарід у своїй державі зможе найкраще забезпечити твої інтереси і твою будучність.

Українські культурні робітники! Хочете вести нарід свій до кращого завтра? Хочете бути вільними творцями його національних, громадських і культурних цінностей? Прагнете очистити народню душу від брехливого сміття комуністичної Москви? То ж працюйте для Української Національної Революції! Мобілізуйте свої знання, досвід і зручність для бою з варварським московським хамом. Цим виправдаєте своє історичне призначення і виконаєте обовязок перед Українською Нацією.

Комуністи українські! Сумління багатьох з вас обтяжено страшними гріхами перед народом! Це ви перші пустили Московщину на наші землі широкими, безкарними шляхами. Але ще не пізно! Ще є час самим вам помстити на ворогові ваші злочини, бо инакше пімста не мине вас. І не змажете свої злочини перед нацією боязливими стрілами проти себе зверненими, а тільки зверненими в злочинний лоб ворога, якому ви досі служили. Вашим обовязком є зірвати зсередини московську твердиню — компартію. І горе вам, коли до кінця схочете остати московськими рабами і яничарами. Допаде на вас караюча рука Українського Народу й тоді навіть, коли б ви хотіли втекти перед нею, наложивши самі на себе руку: память ваша, як зрадників, буде проклята на віки вічні!

(Уривок із "У. Н.", Вересень, 1933.)

C. B. I.

ФІЛЬМИ З НАШОГО ЖИТТЯ

Ще Одна Чаша Гіркого Полину

Як нам вже відомо, члени Ліґи Народів на своїм черговім засіданню 38-ма голосами проти 5-ох приняли совітську Імперію разом з її новітним царем Сталіном у члени Ліґи. З цього приводу "матушка" Россія, побідителька "братнєх народов", тріюмфально святкувала побіду своєї гнучкої дипльоматії, бо нарешті, по довгих спробах, таки вдалось московському медведеві всунутись у саме нутро "капіталістичного" гирла!

Та нам Українцям не тріюмфувати з дипльоматичних успіхів червоної Москви — нам посипати б попелом свої голови й горлати до неба о пімсту! — горлати так, щоб від того крику небо дрожало! — Бо хто ж то такий буде виступати на зборищах Ліґи Народів в імені 35 мільйонів українського народу, що вмірає у жорстоких раменах здичавілих азіятів?! — Жиди! — тов.: Мордохай Фінкильштайн і собрати його! Жиди! — чуєш байдужній Українче?! — Жиди! Що ж ти на це? Жиди, колись підчас панщини, церкви нам наші замикали. Пригадуєш собі великодню пісню, — Іде, їде зельман....? Ми в жидів служили, нами й на нас дороблялись! — Жиди вбили нашого Отамана й збезчестили ймено його благороднє! — Жиди будуть заступати нас на міжнародньому форумі!

Сподійся ласки від них нікчемний нащадку — славнього козацького племени! — "Гетьмани! Гетьмани! — як би то Ви встали! Заплакали б гірко, бо Ви б не пізнали!..." — Але пощо це? Хіба це щось поможе?! — Боже добрий, скажи Ти мені, — Де ділася честь і самоповага цього великого й колись — славнього народу? Боже, молю Тебе, опамятай це велике скверно землі Твоєї святої!...

Роля Нікчемного Толуба

Дорогий Читачу, — може Вам і невідомо, що на землях західньої України існує "український" большевицький рух! Так. Як у кожнім краю так і там, Москва старається виховати вірних приклонників для свойого червоного государства.

На землях західньої України наші земляки також "большествують"! Чому ж би ні? — Коли можна большествувати нашому "Грицькові" в Канаді, у віддалі пять тисяч миль від Москви й мріяти про московський "рай" — то чому не можно би помріяти про той "рай" нашому "Панькові", там близько під хатою, на присьбі проти сонця, або в затишку на теплій печі? Лише бачите, біда в тім, що великий государ "тов." Сталін не довіряє нашим хохлам і надає їм своїх "вождів", які сповняють вірно його накази й залюбки провадять наш темний народ у московсько-жидівське багно національної пропасті.

Ось Вам і ймена тих, які на приказ Москви, ведуть нашого простодушнього "Панька" в "обітовану землю": — Мозес Білер, Лазар Клянґ, Єстер Зайс, Дудьо Шнайдер, Фріфель Шпіцерман, Мошко Вартемберґ! — Що? — що Ви кажете? — не пізнаєте їх? — Встидайтеся, як же так можно! — Це ж всі "свої" й добре нам знакомі, ще й до того, так сказати б, вони представляють провідний мозок "української" (а вже ж! — думаєте може, що жидівської? Ой ні, нема дурних!...) комуністичної партії у "Ґаліції"! Га? — видко така воля Божа!

Дали жиди Панькові грати ролю глупого толуба й Панько, чухаючи потилицю, грає її! Панько, ще малим підбігав за чужим возом, то чому би тепер, на старість, не шкандибати йому за чужими московськими саньми? Звісно ж — навчився й ... не може відвикнути!

"Чудернацький Сон"

Памятаю добре, як сьогодні, що діялось це з суботи на неділю. Я "кропнув" собі на вечерю порядну миску пирогів (чіз домплінгс — ая!), напився смачно води, кілька разів відсопнув і довго не надумуючись, з тяжко - наладованим пирогами животом, положився грішний спати. Моя стара пробувала переконати мене, що пироги не дадуть мені спокійно спати, та я, як "господар дому", буркнув на стару, щоб пильнувала свойого носа, і я скоро заснув.

Нараз сниться мені, що я йду помалу Селкирк вулицею, наче на прохід. Йду, розглядаюся по жидівських крамницях, мовляв, де б що таньше купити. І так повільною ходою дійшов я аж до "Українського Робітничого Дому". Дивлюся, — Боже! а це що такого?! — Коло "Укр. Роб. Дому" повно людий, поліції та фаєрменів. Огонь, подумав я й приспішив свій хід. Прибігаю ближче, глянув й остовпів. Всі вікна й двері повиломлювані й повибивані! А перед будинком, скрізь аж по хідниках валяються, молотами погаратані, кавалки друкарських машин! Буржуазна поліція стоїть сильним

кордоном і старається тримати тисячі розлючених людий, переважно Українців, які з криком на устах: "Лет ас ін, ві вант ту смеш иврітінґ дер", намагаються проломити поліційний кордон і вдертися ще раз до середини.

Коло мене якраз стояв підросток із ґазетами під пахою, що з цікавости роззявлявся, то на пальці ставав, пробуючи схопити кожній рух. До нього, як до першого під руками звернувся я із запитом: "Що це, революцію большевики вже почали чи що?"

"Революцію? — лайк гел!" відповів він мені. "Хіба ви не знаєте, що тут сталося? — Ю сі...", продовжав дальше мій малий інструктор, користаючи з нагоди, що мав кому росказати. "Це вінніпецькі Українці, числом около сотні, вдерлися сьогодні рано до "Укр. Роб. Дому" й нім московські наймити зрозуміли в чім річ, вони потовкли й погаратали молотами всю друкарську машинерію і повикидали через вікна на двір!

"Як, за що?" спитався я з острахом свойого сусіди.

"За що? — За те", сказав він, "що УР Вісти за цілий час свойого існування нічого більше не писали лиш у кожньому числі плювали й у гидкий спосіб очернювали честь усього Українського Народу. Навіть мертвих не лишали в спокою! Пригадуєте?", спитав хлопчина мене, "що УРВісти писали з приводу жахливої смерти бл. памяти Отамана Петлюри? Або, що УРВісти писали за старенького святця Української Церкви, Митрополита Липківського — хіба ви вже забули? Думаєте, що всі так скоро забувають? Ой, ні! Українці також уміють стати в обороні своєї національної чести! Бачите, — прийшов і для большевиків день обрахунків! Сотня добре зорґанізованих українців, яким урвався довґо-тревалий терпець, прийшли сьогодні рано гуртом до УРДому й протягом десятьох хвилин, молотами понищили московське гніздо до тла!"

"А поліція?" — спитав я.

"О, вел!" відповів він якось зухвало й здорово чверскнув крізь зуби. — "Ю сі, ті, що робили напад то були досить "смарт". Вони, видно вмовились наперед хто що має робити. Одні з них, як пояснював той грубий "ґай" для поліції", показуючи на тов. Шатульського, що скидав поламані кусні лайнотайпу на купу, "наколи лише вдерлися до середини, поперетинали телефонічні дроти, а другі тимчасом гаратали друкарські машини! І нім поліція приїхала, то з них вже ані одного не було....."

Коли я над ранком пробудився, то довго ще лежав у ліжку і роздумував над своїм дивним сном. Та, що це мені грішньому проти неділі таке сниться? самий не міг зрозуміти. — Де нашим до такого діла?! — ніколи у світі! — подумав я. Нашим хоч кілля на головах теши, то вони нічого не скажуть!..... Про наших хіба в снах таке часами присниться.

М. ЛУЧКОВИЧ ЧИ ДЖ. С. МкКАЛУМ?

На ліберальній конвенції веґревилського округа до федерального парляменту, що відбулася дня 15. грудня 1934, в Ендрю, Алберта, вийшов вибраний Дж. С. МкКалум, котрий віримо, буде одинокий сильніщий опонент п. Лучковича в наступних домініяльних виборах.

П-н Лучкович репрезентував веґревильський округ ув Отаві двома наворотами, значить цілих вісім останніх років і ширший загал є тої опінії, що п. Лучкович повинен бути вибраний знову.

Поминаючи ліберальний сентимент, що існує подекуди, ліберали не мають великої нагоди дістати веґревильського округа, головно тому, що цей "райдінґ" є одиноким найбільшим бльоком заселеним українцями в Канаді, й одиноким, що український посол може вийти до домініяльного парляменту, — а на близько 500,000 українців у Канаді, треба мати хоч одного українського посла в Оттаві — хоч би лише ради самого престіжу.

Посол М. Лучкович, перший український посол до Домінії, гідно й солідно репрезентував українців і свій округ. Він не зробив одного промаху, що принесло б українцям будьяку неприємність або некористь. Навпаки, він здобув собі й Українському Народові взагалі, не лише в Канаді, велику шану й повагу.

Хоч трапляються деякі вискоки амбітних одиниць, що стараються звернути певні малі закиди проти п. Лучковича, ради особистих цілей, то для вияснення цього треба поспитати тих критиків, де їх великі подвиги в користь українського народу, такі щоб аж немож було витримати?!

Куди б хто не говорив, кожен мусить признати, що про українців у Канаді, цілком інакше думають тепер, як перед тим заки п. Лучкович став вибраним до Оттави!

Чистимо, прасуємо й направляємо убрання
Wingham Tailors
НОВЕ УБРАННЯ РОБИМО ДО МІРИ
Cor. 97th Street & Jasper Avenue
Edmonton -:- Alberta
Ф. ПРОНЮК, Власник.

ВЕСЕЛА СТОРІНКА

В політичній дискусії між студентом і робітником, студент поспитав робітника:
— Чи ви є демократ?"

Робітник (серйозно): "Певно, що демократ, коли кожен по мені їздить." —А.

По пять годинній промові непрактичного молодого адвоката до "джурі" (лава заприсяжних), всі були в такому настрою, що готові були злинчувати цього адвоката. Його опонент, старий ветеран суду, устав і легко всміхнувся до судді й "джурі" й сказав:

"Ваше Величенство, я буду наслідувати приміру мойого молодого опонента, котрий щойно скінчив і віддам справу в Ваші руки без жадного аргументу." — Монтреал Стар.

Жінка: "Завтра десять років нашого подружжя, мій дорогий. Чи забити індика?"

Муж: "Ні, нехай жіє — він не мав нічого до діла з нашим подружжям." — Ютаг Гамбаг.

"Котрі є найкращі десять років у жіночім життю?"

"Між 28 а 30!" — Джадж.

Шкотляндець (скачман) ховаючи горівку за піяно: "Вуста, що доторкаються оргілки ніколи не будуть доторкатись моїх уст." — Корнал Відов.

Трьох їх — лікар, архітект і большевик аргументували про себе, й кожний з них доказував, що його професія є найстарша й найкорисніша.

Лікар сказав: "Коли на Адамові переведено операцію, щоб взяти ребро для створення жінки, то це була перша операторська праця."

Архітект: "Так, але коли земля була створена з хаосу, ще перед Адамом, тоді мусіли бути будівельні плани, й архітект мусів виробляти їх."

Большевик обізвався: "Так, але хто створив хаос?" — Мегазін Дігжест.

Адвокат (експльодуючо): "Мій приятелю, ви є слонь!"

Свідок (непевно): "Чи ви хочете, пане меценасе, сказати тим, що я є вашим приятелем бо я слонь, а чи тому я слонь бо я ваш приятель?" — Мегазін Діджест.

Адвокат покликав чотири свідки й жаден не поміг його справі. Суддя зауважив:

"Ці всі свідки є злі, дуже погані. Чи не маєте ви хоч одного доброго?"

Адвокат: "Так, мій Пане."

Суддя: "Так кличте його в тій хвилі, бо ще й той збавиться." — Мегазін Діджест.

Суди мають і гумор, а не лише трагедії. Ось послухайте:

Суддя: "Обвинуваченій! Як то сталося, що ви вкрали оці безвартні річі, а лишили дорогий золотий годинник і ланцушок, що там лежав так близько?"

Обвинуваченій (прибито): "Не винуйте ще й Ви мене мій Пане — моя жінка вже досить надоїла мені за це." — Мегазін Діджест.

Випитували Ірляндця в Росії про горожанські папери:

"Якщо ти мав би мільйон долярів, чи дав би половину державі?"

Майк: "Так, певна річ."

"Якщо ти мав би тисячу акрів землі, чи дав би половину державі?"

Майк: "Певно що так."

"Якщо ти мав би дві сорочці, чи дав би одну з них державі?"

Майк: "Ні."

"Чому ні?"

Майк: "Бо я маю дві сорочці." — Мегазін Діджест.

Вчителька наказувала своїх малих учнів, щоб не цілували пташин ні звірят.

"Васильку, чи ти годен навести примір, щоб показати яке небезпека є в цьому?"

"Так. — Моя тьотка все цілувала маленького песика", відповів Василько.

"Так, і що сталося?" спитала дальше вчителька.

"Собачка здохла", була відповідь. — Мегазін Діджест.

"Виглядає, що Славка дуже любить музику, чи не так?" спитав гість.

"Так, справді: Ви все побачите, що вона рає на піяні, як мати мие начення." — Мегазін Діджест.

Чоловік (прийшовши до дому пізно):
'Чи ти година вгадати де я був?"

Жінка: "Так, але кажи свою байку." — Мегазін Діджест.

У Справі Мондерського Збіжевого Страйку

За кожною більшою акцією, звичайно криються інші а часами навіть противні мотиви, як ті, що ініціятори чи проводарі певної акції представляють загалові. Маючи це на увазі, приступаємо до розглянення, так званого "мондерського збіжевого страйку", що крім Мондер захопив був, ще декілька центрів у мондерському окрузі, який тривав кілька тижнів.

Головним зверхнім мотивом цього страйку був закид компаніям несправедливого грейдування збіжжя, що саме-собою давало фармерам крайньо-низьку ціну за їх продукт. Іншими словами — закидувано компаніям страшне використовування фармерів.

Чи мали фармері рацію упоминатись за собою? — то твердимо, що так! — але, чи поплатно виступати на подібні страйки, лише в околицях заселених майже виключно українцями та ще під проводом большевиків? — то отверто кажемо, що ні! Однак для нас важливим питанням у цьому страйку являється що інше.

Вважаємо, що замовчуванням або здержуванням своєї опінії в цій справі ми ділали б злочинно супроти українського фармерства а рівночасно супроти цілого Українського Народу.

Канадійська українська преса висловлювала свої погляди на подібну справу так званого "мирнамського страйку" минувшого року, що у своїй дійсній цілі був копією цьогорічнього страйку, однак той, назверх, був звернений проти елевейторських робітників, за певні використування чи неточності. Наш журнал "КЛИЧ" не мав нагоди висловити свойого погляду на цю справу, тому вважаємо своїм обовязком зробити це тепер.

Розбіраючи справу мондерського страйку в цілості, вважаємо його за одне з найшкідливіших явищ для українського народу, що трапилося між українцями в Канаді за послідніх кільканадцять років. — Чому так строго осуджуємо його, пояснюємо понижче

Із своєю критикою чи осудом цього страйку, не маємо найменшого наміру звертатись проти засліплених - большевизмом фармерів, бо вони лише солідно виконували розпорядження московських агентів, що дістають свої дерективи з Москви. Для усвідомлення цих фармерів треба багато дечого більше, щоб вирвати їх із під тієї большевицької гипнози.

Але якнайгостріше осуджуємо тих українців, що належать до українських організацій, а причинились до цього страйку в будьякій формі. Отверто приписуємо їм злочин — свідомо чи несвідомо виконаний.

Треба ствердити, що це є ті люди, що по кільканадцять років читають українську пресу, слухають українських відчитів, декотрі з них говорять самі з підвисшення, в іме ни українських організацій—говорять, щоб ніколи більше спільно не йти з нашими відвічними ворогами, щоб більше не повторяти наших історичних помилок, бо українці завсідн потерпіли в тих спільних фронтах. Однак на практиці, українці у квестії, дали себе ганебно обманути большевикам. Досить згадати, що український народ вже накористався з тих спільнот, — послідній раз будував разом із москалем "Радянську Україну", та сьогодні гине в руках московських і жидівських катів.

Цей мондерський поступок є нічим іншим, як повторенням, на малу скалю, нашої історичної помилки. Своїм нерозважним поступком, ці кільканадцять українців уможливили згаданий страйк, бо самі большевики були б за-слабі, та рівночасно помогли причіпити всім українцям марку большевиків. Ні один із українських учасників страйку не вважав відповідним засягнути опінії від своєї організації, для обережности, щоб часами не пошкодити більше, як скористати. Вони вважали, що особисто, вони не мали, нічого до страти, а ширше не пробували дивитись — бачили лише себе й відповідали: "Що, хіба нам не належиться вищої ціни за нашу працю та справедливішого грейдування, і т. д." Вони цілком не дивились, що головним мотивом страйку була большевицька пропаганда. А найважніша ціль Москви, є паралізування й розбивання українців, щоб услаблювати всякий національний рух, а тим самим унеможливити визволення українського народу з-під московського ярма.

Вони не застановлялись над тим, що сама большевицька Москва, що під її проводом вони страйкували, є одна з головних причин низької ціни на канадійське збіжжя, бо Москва насильно відбірає збіжжя від українського селянина, лишаючи його конати в агонії страшної голодової смерти, а продає це збіжжя за границею, щоб мати защо ширити свою імперіялістичну пропаганду.

Кожен українець мусить відмежити себе від ворогів української нації раз-на-все! І ради особистого поліпшення (але й то ні!) не повинен ризикувати своїм поступованням, у справах, що можуть пошкодити українцям взагалі — на це нема оправдання!

Ті українці, що брали участь у згаданому страйку, якщо застановляться над цілою справою і поставлять українську за-

гальну справу вище своїх особистих інтересів, повинні совісно признати собі помилкою свій поступок і приймити ці слова за братню увагу й пробувати вдруге не повторити цього. В таких справах треба навчитись вважати свою організацію авторітетом для себе. Бо інакше пощо нам українських організацій?!

Ті знову, що вперто, дальше будуть аргументувати, що вони мали рацію, бо використовують їх всі, не різняться від большевиків. Їх імена затягають до тої самої книги, що большевиків і дають їм ту саму печатку непожаданих горожан.

Чому не здатновитись над питаннями: Чому большевики, на цілу Канаду, вибрали й спровокували аж Модер, Мирнам і т. д.? Чому не йдуть вони між німців, англійців, французів, скандинавців? — а, тому, що там для них немає місця, ті свідоміщі. А чиж цим другим не платять тої самої ціни за збіжжя, що українцям? Чи ж не грейдують так само? Чи не використовують так само? — Так! — але це більш вирахований народ. Він не дасть своїх рук щоб москаль брав ними грань.

Ніхто не в силі заперечити, що змін економічних, політичних, соціяльних і т. д. не треба; абсолютно, що треба реконструкції цілої системи, але це має робити цілий народ, ціла нація, а не, щоб кілька "галіцманів", як каже один український громадянин, щоб показували англійцям дорогу котрі захопили чверть кулі земської. Треба вперед самим навчитися куди вийти з неволі, як скинути рабську полуду зо своїх очей та обтрястись із рабського духа — потім, ще буде час брати провід і других вчити!

Із льокальної канадійської преси відомо нам, що два провідники цього великого економічного мондерського перевороту, засуджені були по два місяці гарешту, а чотири з них були вкарані по $65.00. Однак засуджені не були вдоволені й заапелювали проти цього засуду. Апеляційний суд підвисшив термін арешту першим двом громадянам із 2-ох місяців на 6 і в додатку ще $25.00 кари, або ще один місяць арешту. Для кожнього з інших чотирьох підвищено кару із $65.00 до $115.00. Всі з них є українського походження, цебто українці.

Наступно подаємо точний передрук слів, що були подані в "Едмонтон Джорнал" із 30. жовтня, 1934 р., для порівнання кари, яку Москва вділяє за те, що рільники відмовляються доставляти своє збіжжя для уряду на розказ уряду, не з власної волі.

"In Russia, the individual obeys orders or dies, sometimes. Six men have been sentenced to death and 40 imprisoned for inefficiency in handling grain crops and failure to make deliveries as ordered."

Перевід бренить так:

"В Росії кожний мусить виконувати приказ або згинути, часами. Шість мужчин засуджено на смерть а сорок засуджено до тюрми за неточне орудування збіжжям і за не виконання достачі, як приказано."

Коли Канада послухала б большевиків й наслідувала Москву, то після московського приміру вона засудила б шістьох вищезгаданих людей на кару смерти. — А як це виглядало б?!

Із цих слів в англійській мові, бачимо, як Москва отверто рабує селянство. Рабує тому, бо селянство не має вибору лише наказ. Якщо не доставить селянин збіжжя властям, і то цілком задармо, навіть не лишаючи собі на хліб, то згине, або є караний тюрмою. Ось таких страшних злочинів допускається Москва над трудящими. Це є багато страшніший рабунок до яких американські генгстери допускаються, бо ці рабують того, що не терпить браку, але Москва рабує посілдне!

Яка льогіка була в українських фармерів, страйкувати під кличем Москви?! — будь ласка, нехай хтось пояснить!

СССР. РАДІО-СТАЦІЯ ДОНОСИТЬ, ЩО:

Товариш І. Навізівський поїхав до "матушки Расеї" за грішми для московської пропаганди в Канаді. Задумують товариші зміняти УРВісти на дневник. Аж тепер московські наймити хочуть взятись до оплювання всього що на світі, крім Москви.

* * *

Товариш Палмер, один із агітаторів "мондерського збіжевого страйку", той що, натерли були його шміром і пірям задумує кандитувати до домініяльного парляменту у вегревилському окрузі з рамени "Юнайтед Фронт". Це мабуть створить трикутник у наступних виборах вегревилського округа. Ось бачите, вже є одна причина мондерського страйку, треба було підготовити грунт до виборів для большевиків, — а ви кажете?!

Пан Суддя Бовен, у своїх послідніх завважах до "джурі", у справі обвинуваченого за напад, крадіж і рабунок, сказав: "Як ви вірите, що обвинувачений бачив отворені двері й спонуканий добрими мотивами увійшов до середини побачити, чи все було гаразд, і що він повісив свої черевики на шию бажаючи не збудити сплячих, і що його присутність на даху була лиш на те щоб хлипнути свіжого повітря, в такому разі ви можете увільнити обвинуваченого."

І "джурі" увільнила.—Мегазін Діджест.

Проф. Іван Филипчак.

"ДАЙ ВАМ БОЖЕ ЩАСЛИВЕ ПАНУВАННЯ" — АБО БРАК ВИХОВАННЯ У НАШОГО НАРОДА.

(Стаття дискусійна)

Нарікаємо часто на біду, злидні, нарікаємо на цілий світ, а себе маємо за найліпших, за найчесніших, одначе за покривджених, за нещасливих, за рабів котрі мусять служити чужим народам, бо своєї держави не вміли ми збудувати, тоді, як маленькі народці, що не числять навіть одного мільйона душ тішаться свободою, мають свої держави, в котрих порядкують собою, засідають доспільного стола при світових нарадах із найбільшими богатирами! А ми?

От — сараки, ми можемо в сінях стояти, можемо через шпари дивитися, що там діється в середині, можемо по під вікна заглядати, як ота сільська біднота за вікнами чужому бенкетуванню приглядається.

Чому ж воно так є? — Бо ми 600 літ у неволі, 600 літ, як ми попали під чуже ярмо, — скаже не один з нас.

І ви не пробували через тих 600 літ, ані разу добути собі волю? Ви склонили раз голову під чуже ярмо й призвичаїлися служити другим, цілуєте їх по руках, знімаєте покірно перед ними шапки; їдучи фірою уступаєте заздалегідь ляда жидові, чи якому підпанкові з дороги... Ви все маєте себе за щось нищого, за щось підлішого. Ви як прийдете до якої будь установи в місті чи місточку, кланяєтесь низенько ляда возному, цілуєте по руках різних писарчуків, стаєте покірно при порозі, з міною правдивого раба — невільника...

Коли який урядовець зробить вам якусь свою повинність, сповнить свій обовязок, а це випадає в вашу користь, тоді ви дякуєте йому з незвичайним пониженням своєї гідности, а кінчаєте цю подяку звичайно словами: **"Дай Вам Боже щасливе панування"!..**

Яка ж страшна трагедія скривається в цих словах, трагедія цілого нашого народа, трагедія така, що ви зрікаєтеся раз на все прав на независиме життя.

"Дай Вам Боже щасливе панування"! — та пословиця, це щось страшного! Це є витвір нашої рабської душі, що спихає нас на степень підлих невольників, людий з котрими ніхто в світі не числиться, людий з котрих можна зробити, що хто хоче: Москалів, Поляків, Румунів, Мадяр, Чехів і т.д. "Дай Вам Боже щасливе панування" — в тім висказі ви — зрікаєтесь всіх своїх горожанських прав, зрікаєтесь особистої свободи, своєї національної гордости, зрікаєтесь волі бути паном на своїй землі.

Чи не сором для нас?... Чи не болить нас душа, чи не пече нас огонь стиду, як подумаємо над тим?

II.

Що ж — дальше робити!

Чи ми вічно будемо бажати ворогам "щасливого панування" — над нами? — чи для нас вже виходу немає?...

Коли ми бажаємо нашим ворогам щасливого панування" (над нами) то видно, що в нас, в нашій душі, немає **"сили волі"**, що нам її від 600 літ бракує. Тільки **сильна воля** потрафить змінити ту рабську душу нашу, тільки через **виховання** можемо стати свідомим народом.

Вихованим чоловіком, є людина свідома своїх прав, людина котра любить все своє, а шанує чуже, котра тримається всього свого, і котра за всяку ціну й при всяких умовах стереже своєї гідности особистої і національної! Людина вихована не дасть себе понижувати, вона не позволить глузувати над собою, над своїми найдорощими ідеалами. Людиною вихованою є той, хто не бажає своїм ворогам "щасливого панування" над собою, а стремить сам до панування над своїм Краєм, над своєю Вітчиною... Таких людий, добре вихованих я бачив у Альпах. Це були Німці... Вони вийшли всі в неділю у полудне зо своєї маленької церковці. Священик, учитель, селини й всі разом пішли до свойого гарного чистенького "Народнього Дому". Там було повно газет, була біліотека. Балачка в них була дружня наче в них була одна душа, один дух. Подумав я собі: — а коли ж у нас так буде? коли в нас ті три чинники будуть творити одну душу!...

Коли виховаємо цю душу так, що вже раз позбудемося цього невольничого: "Дай вам Боже щасливе панування". — Коли ця душа пізнає у собі горожанина, коли потрафить оцінити своє горожанське своє достоїнство, коли зрозуміє це, що вона єсть чинником будуючим і вдержуючим кожну державу. Коли вона перестане вживати поганого вислову "дай вам Боже щасливого панування" — який наносить нашому народові страшній сором — тоді зачне щезати в нас рабство.

(Укр. Голос, Перемишль, 5. січня 1930)

Жінка: "Ти не даєш мені гарних дарунків тепер."

Муж: "Ні, бо я вперед мушу заплатити за ті, що ти сама собі дала." — Мегазін Діджест.

Спостереження й Комент

— подає —

Александер Вседогляд

Московські наймити, українські большевики в Канаді, підібрали були методу висилати по одному з своїх наймитчуків на Радянську Україну на оглядини большевицького пекла — а ці повернувши назад здавали фальшиві звіти й на підставі цього всього дальше туманили робітників і фармерів. — Значиться рай є, лише не там де ми. Сама наймицька еліта поїзджала куди лиш забаглось, мала всего подостатком і нічого не коштувало її.

На цій самій підставі, з тою самою ціллю, і тими самими засобами посилають большевики, до згаданого пекла, одного хлопчиська з полудневої Альберти. Цей поїхав та кілька місяців приглядався тонкостям і дипльоматії московсько-жидівської політики. (На це в нього здібности були). По кількох місяцях повертає бахурисько назад і здає звіт із своїх обсерваций. Представив він той чорний рай на біло. Відтак почались запити. Перше всего, большевицькі товариші самі питали запити, на які вони приготовили балакуна кілька днів наперед. Але урвався до середини їх обруча один українець і запитав, чому українська мова є небажана на Україні, але російська. Звихнене хлопя, на горе українському народові й собі, почало аргументувати, що російська мова є шляхотніша, як українська й навів примір — каже: Ось українці називають льокомотиву "самопхай" тому ніби, що він самий іде, по російськи вони встидались би так називати," та бекнув якесь московське слово. З публики почувся голос українця: "Випхало б з тебе хлопче дух, та з твоїх москалів"! —

Вслухаюсь в радіо одного вечора й прямо не хочу вірити те, що чую: Між актами клясичної індіянської опери з прекрасною музикою, пояснює "анавнсер" в радіо-стації, історичне значіння цілої опери, а то й мельодії. Стрілою переходить мені гардка порівнати можливість пропаганди великого культурного українського народу з індіянами. По хвилі, лишилось в мене переконання, що індіяни нас перевисшили. Так і є — бо добродушній українець покищо бореться за всіх, лиш не за себе — бореться за всесвітнє братерство. Конечно намагається побрататись із тим, що жіє коштом крови українського народу.

Були часи, коли вороги українського народу, головно Москва й Польща, до великої міри могли замилювати очі загалові, котрий не мав достаточного поняття про них та їхні інтереси. Сьогодні, все набірає іншого вигляду. Ось у перегляді преси знаходимо, де студент албертійського університету, Релф Колінз, у студентськім тижневику "Гетвей" із 30 жовтня, б. р., подаючи загальний перегляд теперішньої світової політичної ситуації, виражуєсь про Польщу, що вона є уроджинцем Франції у версальськім шпиталі, та що вона донедавна трималась шнурочків французького фартуха. Ці слова є вартні уваги тому, що пише їх студент, а не рафінований політик, що пише одно а думає якраз противно. Значиться, підростаючі покоління багатьох народів ясніше будуть розуміти інтереси вищезгаданої кацапні та ляшні, як рівно ж таких мамів як Франція, а заразом будуть мати краще поняття про українську справу. Навіть ось такі симптони є запорукою, що український народ може сміло дивитись до кращої будучности.

В ролі широко-розреклямованої фільми, головна акторка й оперова співачка, Грейс Мур, робить сильне враження на слухачів.

Вже своїм виходом, своєю елястичною персональністю співачка приковує увагу кілька тисяч слухачів і в мить параліжує на мертво всіх присутніх. Пісня починається й несподівано милий і чистий, мов срібло, голос випливає з грудий її, що чарує своєю красою всіх слухачів. Переходячи стрічки, голос її спускається до майже барітону, а відтак знова степенує до найвищої скалі сопрана. Своїм голосом співачка цілковито наповнює театр і в хвилину коли вона додає більше сили здається, що театр експльодує, що трісне — та прямо трудно вірити, що людські вокальні органи є так сильні і так здібні до витворення такої прекрасної мельодії, такої чаруючої гармонії. А дальше. — За кожним найменшим рухом руки чи будькотрої іншої частини постави її, публика подається й зіграється з нею до тої міри, що вона командує і володіє нею до найвищого степення.

Ось бачимо витвір високої американської культури. Це є продукт американської держави. Той певності себе, людина в рабстві й на самих бараболях не осягне. Цікаво, чи справді не збудиться в жадіьому збольшевиченому українцеві свідомість, що ворог москаль не допустить до того, щоб український народ плекав співаків світової слави? Покищо, як Москва так і Польща певно не журяться українцями, а за податки стягнені з українського народу виучують своїх. Українець нехай робить і не питає на кого, ось роля його.— Не про оперу та світову славу думати йому, це москалі та поляки роблять.

На дорозі до великої ціли часто являються перепони. Ось маємо наглядний примір:

Йду я одного вечора вулицею нашого міста Едмонтону, а проти мене йде большевик із вязанкою газет, і час-від-часу кричить "воркер". Приходиться нам обом минати якраз перед вікнами великого жидівського склепу меблів. Самий властитель стояв у дверях, певно чекав на своє авто. Він був зібраний коштовно, як мало хто. Постава його обширна на всі боки, так, що заледво загорнув своє черево в один плащ. Ковнірець і краватку заложив правдоподібно на те, щоб показати, що й в нього є карк, бо в противнім разі ніхто не знавби цього, бо карк був грубший як сама голова. В зубах держав гаведне цигаро й час-від-часу пересував його з одного боку рота на другий. Цей з газетою зблизився до товстого жида й коли пустився простягати руку з "воркером" до нього, жидисько в ту хвилю дмухнув димом, як з комина й сигаром завернув у другий бік, а за сигаром відвернулася й голова. Большевикові рука впала при бік наче б не мав наміру простягати її. Так бачите — цілій паважній транзакції перешкодило ніщо інше як це погане цигаро. — А здалось би заапелювати з комунізмом до душі товстого склепаря, в нього є чим ділитись.

American Tailors

9662 - 103A Avenue

EDMONTON -:- ALBERTA

РОБИМО УБРАННЯ, ЧИСТИМО, ПРАСУЄМО И НАПРАВЛЯЄМО.

Ціни Уміркованні

СЕМЕН ЗДРІЛЬ, Властитель.

ПРО СУДОВУ СПРАВУ п. СТЕФАНА ВАСКАНА ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ

Як вже відомо ширшому українському загалові, п. Стефан Васкан, давніший член Українського Робітничого Дому в Едмонтоні, запізвав до суду большевиків, в імени кількандцятьох давніших членів цього дому, закидуючи їм підступне присвояння його, для цілком інших цілей, для яких дім був збудований.

В якнайближчому часі, Албертійський Високий Суд вирішить цілу справу.

П-н Васкан настоює, що Український Робітничий Дім збудований був за тяжкозапрацьовані гроші українських робітників і фармерів, для того щоб провадити в ньому загально-освітню працю і виховувати дітей українських робітників і фармерів на свідомих людей — де опісля Український Робітничий Дім перетягнено на вінніпецький і створено з нього велике большевицько-комуністичне гніздо.

Подібну справу в Тулон, Манітобі, большевики програли. З цього бачимо, що свідоміші українці впоминаються за своєю працею, більше як в одному місці. Це мабуть не пахне добром для московських агентів.

Якщо присуд у справі п. Васкана вийшов би проти большевиків, значиться, в користь оригінальних членів Українського Робітничого Дому, то більше чим певно, що подібні позови виринали б по цілій Канаді, як гриби по дощі, тоді московським лідерам нічого більше не лишилось би лише їхати до большевицького раю, та хто знає чи з кожнім з них не справились би так, як з Сембаєм. Тому-то большевицькі лідері бояться щоб робітнича маса не сказала їм проковтнути ту саму дозу, яку вони приписують загалові послідніх кількандцять років.

Розуміємо, що на днях відбудеться перше головне переслухання, а в короткому часі після цього відбудеться ціла росправа. Пильна увага українського загалу є звернена на остаточне вирішення цієї справи.

З КНИГИ ЖИТТЯ

Дай мені волю, або дай мені смерть.—
Петрік Генрій.

* * *

Життя кожної нації, як і кожної одиниці, це бритва—і побіда належить тим, що борються з вірою, завзяттям і щирістю.—
Кертік.

* * *

Авторитет, це уміння створити з своєї мети ідеал для інших. —Бернадр Грассет.

* * *

* * *

Зміняй ідеї, а переміниш світ.—Г.Дж. Велз

ДО БОРОТЬБИ ЗА ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ

Відвічний історичний ворог України — Москва, тепер червона большевицька, вживає крайно нечуваних способів для нищення українського народу й всього іншого, що лише є українське.

Вже відомо є українському загалові про — численні заслання на Соловки й Сибір, про тюрми й чеку, про відбрання прадідної землі від українського народу, про відібрання культурно-освітних установ, економічних установ, вищих наукових інституцій, організації, преси, церкви та про плянове виголоджування мільйонів українського населення. Але український загал значно менше чує про ще один страшний засіб Москви, — а саме, про звихнення української молоді душевно, щоб перервати один тяг боротьби кількох поколінь проти пануючого москаля, бо в противнім разі нові покоління докінчували б роспочате діло їх предками. Виховують большевики моральні й душевні каліки з української молоді, а відтак вживають її, як знаряддя, для поборення власного українського народу. Виховують вони з української нації подібних до взірцевих типів — Скрипника, Хвильового, Ірчана, Симбая, що остаточно закінчають своє життя страшним трагізмом, тому якраз, що вони були витвором, як не одного то другого ворога пануючого над українським народом.

Надзвичайно цінну статтю на цю тему знаходимо в журналі "Юнацтво" із червня-липня, 1933, під наголовком: "До боротьби За Душу Української Дитини". Уривок із цієї статті подаємо наступно:

"Москалі на Надніпряншині взялися за хитріший спосіб. Український народ шляхом революційної боротьби скинув у 1917 році з себе московське ярмо, збудував Українську Державу й покликав до життя українську революційну владу, яка запровадила на всьому просторі відновленої Української Держави — українські школи. Коли-ж опісля москалі, перемальовані на червоно, знищили молоду Українську Державу, знищили й народні школи й запровадили свої московські. Але зробили це хитрішим способом. Відпорність і ненависть народу до всього, що московське була така сильна, що наїздник е смів уводити до школи своєї осоружної кацапської мови. Тому, большевики лишили на Україні по школах українську мову, але силою запровадили в них московсько-большевицького духа. І так рідній таки дитині українській, там дається кацапську отрую в українській мові. І виховується на яничар. Рідна мова стала там посередником, який уводить в душу української дитини розкладаючу отрую, якої-б не приняла дитина, коли-б подавано її у ворожій кацапській мові.

За посередництвом рідної мови добираються вороги до душі української молоді, щоби її виховати на яничар, рабів большевицької Москви.

Все це на те, щоби в душі дитини приспати її українську свідомість, щоби забула, або цілком не чула про минувшину своєї Батьківщини, про її Славу, про Героїв, щоби випалити з неї все те, що могло-б колись вложити в її руки зброю, якою вона сталаб до боротьби, з тими, що заграбили її Батьківщину".

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО:

В домініяльнім парляменті 1934 сесії витрачали багато днів на дискусії про почесні титули для "заслужених" політиків, а деякотрі найважніші справи були часами рішені протягом кількох хвилин. — Це розуміється справи, що рішали добробут сотоk тисяч народу.

Не багато репрезентантів в Отаві відмовились би бути лордами, а чи багато з них заслуговують на це, то інша справа.

* * *

В слоня серце бється 28 разів на минуту й він жіе від 150—200 років.

В людини серце бється 70-80 разів на минуту й він жіе від 54—72 роки.

В щура серце бється 600-700 разів на минути й він жіе около 2 роки.

—Значиться, — скорше серце викалатає, скорше сотворіння гине.

* * *

Тепер велике число більших і менших большевицьких проводарів кажуть, що вони вже не большевиками. Вони вже навіть подекуди злегка перечать большевизмові. Роблять вони це тому, щоб уникнути канадійських законів, що на часі не дуже-то сприяють московсько-большевицькому рухові в Канаді. Однак, треба памятати, що з тих "грубших" большевиків, кожен робить дальше большевицьку роботу потихо, поза колісами. Цікаво завважити, що навіть по головніших большевицьких зарядах занимають позиції такі, що Богу духа винні.

Навіть у сьогоднішному світі, лише сила є правдою.—Вен Йонг-пан.

Тепер час для більшого "бизнесу" в уряді, а менше уряду в "бизнесі". — Гейз.

* * *

Якщо москаль плеще тебе по плечі, він не робить цього з симпатії до тебе, він лише шукає мягкого місця, щоб пробити тебе ножем. — М. Д.

Союз Польщі з Москвою

Польща і Москва — це два слова, на згадку яких кожному Українцеві пересуваються перед очима закрівавлені карти історії боротьби з тими народами. Картини величі й упадку, картини вікових зусиль, поривів, змагань, побід і поромів, в яких записалася історія нашого національного життя й відношення до східнього й західнього сусіда. Закон відвічної боротьби, боротьби аж до винищення, панував і панує на цьому фронті неподільно. Можна сміло сказати, що історія України є історією боротьби України з Польщею і Московщиною. Остонньо пакт неагресії з 1932 р. між Польщею і СРСР нагадав вічно для нас актуальну справу союзу Польщі з Московщиною, як засобу в боротьбі з Україною.

Шукати за причинами цієї віковічної боротьби не треба далеко. — Побіч великих природніх багацтв України, при некорисім для неї геофізичнім положені (брак природніх границь) найважнішим історичним фактором напору Польщі і Московщини на Україну був **стихійний їх гін заволодіти** тими просторами. Цей гін експансії національного етосу Польщі й Москви намагався створити велику імперію під плащиком понаднаціональної ідеї тут католицизму і заходньо-европейської культури (в Польщі), там знов православія і панславізму (в Московщині) — і в цей спосіб підпорядкувати інші слабші, політично й культурно менше творчі народи своїй національній ідеї. З другої ж сторони, Чорноморський низ у водоріччу Чорного і Балтійського моря між багнами Полісся і верхами Карпат творив природню браму, крізь яку відбувалася вандрівка народів зо Сходу на Захід. Це не лишилося безслідно і на Українськім народі. Тут перехрещувалися впливи різних національних психік, культур, релігій, світоглядів, тут боролися вони за пануваннія. Візантійська і римська система цивілізаційна не вичерпує ще тих течій. Ото все витворило хаос у поняттях етичних, моральних, релігійних, політичних, світоглядових. На Україні находили для себе місце різні типи характерів; вибуялий гіперіндивідуалізм, виростаючий в анархію, атаманію, чергувався з рабською психікою "татарських людей". З такого етнічного матеріялу тільки великий наклад сил і праці ряду поколінь може створити гармонійну політичну цілість, що-до зреалізування своїх політичних цілей ішла б твердим одностайним кроком. А зусилля ряду наших поколінь ішли часто в розбіжних напрямах.

При тім через вічні мандрівки і напади ріжних кочуючих народів ослабилася влада, ця природна еманації нації, що запобігла б внутрішньому розкладові народу. Народ розбитий під оглядом релігійним, культурним і т. д. без власного національного обличча не міг так остоятися політично перед наїздами інших народів. Побіч багацтва України також легкість підбиття її притягала ворогів до тієї "медом і молоком текучої" землі.

Через довгі літа неволі витворюється в українському народі рабська психіка покори супроти наїзників, що часто казала занинути боротьбу з ворогами. Народ, в якому почали завмірати інстинкти боротьби й експансії, тратить життєву енергію творчого народу й шукаючи спокою здалеку від бурхливого всесвітнього життя хилиться до упадку. Перестає бути творчим політично, культурно, економічно, перестає вірити у свою здібність до такої творчости, а натомість вірить у вищість у цьому інших народів. Під цим оглядом брак віри у власні творчі сили народу, які б дали зміст життя йому й іншим слабшим народам є функцією наязного завмірання національного організму. Брак віри у власні творчі сили можна уважати "нашою національною прикметою", —бо вже в літописі Нестора—згадується, що українські племена не вміли собою панувати і тому попросили на князів чужих варязьких Руфиковичів. Українські посли сказали Варягам таке: "Земля наша велика і багата, обильна і повна всього, але, **нема у ній володаря;** ходіть до нас княжити і **володіти нами".** Чи це автентичний історичний факт, — треба сумніватися, одначе це характеристичне явище психольогічно-політичне, (брак віри у власні сили), яке літописець Нестор — виразник своєї доби вірно віддав. Цей брак віри у наші сили — це джерело пізніших політичних орієнтацій польонофільських, москвофільських, турко-фільських і інших.

Іншою ж знову причиною традиційного завойовницького тяготіння Польщі і Москви проти України був сильний, історично тревающий напір народу Заходу на Польщу, а народів Сходу на Московщини і вони знову ж схрещувалися і стримувалися на українських землях. Природній біг історичного життя штовхав інстинктовно Польщу і Московщину на Україну без огляду вже на матеріяльні користи, що від цього могли побідникам припасти.

В наслідках тих причин Польща, Україна і Московщина творять в історії свойого життя правдивий трикутник сил, який роз-

вивається, змінює свої форми відповідно до існуючої рівноваги діючих політичних сил до увязнення їх ще на інших теренах національної боротьби. Розвиткові і деформаціям цього трикутника накинула історія свої закони, що вяжуть всі дотеперішні історично-політичні явища в одну нерозривну цілість. В цьому трикутнику діють два рамена — Польща і Московщина чито незалежно від себе і без взаємного **формального** порозуміння, одначе на основі оперт того на існуючім стані боротьби **фактичного** порозуміння, чито на основі тривого формального порозуміння (пакт, договір) у обопільному союзі проти третього рамени України. В динамічному розвитку подій трикутника відповідаюче Україні то скорочувалося, то видовжувалося, чому рівнорядно відповідало видовжування то скорочування рамен Польщі і Московщини. В цьому трикутнику політичних сил отже Польща і Московщина все жили коштом України, **все ділали проти неї**, а зо зростом сил України, зо зростом революційних течій на Україні, зо стихійним вибухом національної енергії корчився їх стан володіння, упадало їх значіння в міжнародньому світі. Історик не заризикує своєю дбайливістю за історичну правду, якщо ствердить, що в історії тих трьох народів не було хвилини, що не стояла б під знаком боротьби України з Польщею і Московщиною.

Боротьба України з Польщею датується вже з тих часів, коли вже повстали їх національно-державні осередки — з одної сторони Київ, а з другої Гнєзно, відтак Краків і Варшава, з яких вийшли державности, оперті на закріплюваній в поодиноких областях творчою працею поколінь ідеї національности. Польський імперіялізм, надломивши собі свої молоді зуби на німецьких замках і придушений залізно-панцирним німецьким імперіялізмом, звернув свої очі на схід і вже перший його крок— був похід інтервенційний на Київ Болеслава Хороброго проти князя Ярослава Мудрого в поміч Святополкові, що його прозвав український народ за ту польонофільську орієнтацію Окаяним. Віздом своїм в мури Києва польський імперіялізм документував напір Польщі на Україну і був первовзором Ягайлонської ідеї і всіх дальших інтервенційних "дружніх" походів на Україну, в яких Польща як еквівалент своєї "помочі" в державному будівництві України загарбувала собі великі простори України. Від цього часу йде безупинна боротьба між польським й українським народом, що виявляється то в кріавій війні, то в безкровнім суперництві у всіх ділянках національного життя. — Рівнорядно з тим формується на півночі Европи московський національно-державний центр, що обєднує північні слов'янські племена, змішані расово з кочуючими азійсько-монгольськими племенами. І ледви їм зуби викололися, а вже почали кусати Україну. Бо вже 1169 р. напав князь Андрій Боголюбський на Київ і знищив його до тла, руйнуючи символ політичної єдности і самостійности українського народу. Від цього часу Москва напирає з чимраз більшою силою на Україну, яку уважає своєю кольонією. З Києва вивозить культурні памятки, старається затерти слід давньої гегемонії Києва й України на сході Европи, сконцентровує релігійне життя в Москві через утворення московської метрополії, а відтак патріярхату.

І від цього часу Московщина і Польща ділають проти України постійно, безперервно в сильному **союзі** який не перестає бути діючим навіть тоді, коли вони борють ся за поділ просторів України між себе. Цей союз має реалізувати основу, бо кожне ослаблення України на протипольському фронті ослаблює й становище на протимосковському фронті і навпаки, а кожне скріплення України на протипольському фронті скріплює її позиції на протимосковському фронті і навпаки. Формальний союз Польщі з Москвою (договір, пакт) приходив щойно тоді, коли кожній з тих двох сторін треба було собі зобовязати другу до єдности протиділання революційним визвольницьким течіям українського народу, що час-до-часу ловили в могутні обійми українську націю і побуджували національний організм до відродженого живо пульсуючого, творчого життя випровадженого з давнього імпасу. І як природнім історично-діючим, традиційно-обосованим, веденим ірраціональним інстинктом експансії є великовічний імперіялістичний гін Польщі і Московщини до панування на Україні, як природнім є теж ірраціональний гін Українського Народу до самостійного політичноно життя, висловлений в національній революції політично поневоленого, а в територіяльнім імперіялізмі свобідно діючого українського народу, так таким є теж оборонний відрух обох тих займанців проти стихії національної революції — обопільний союз.

Дальший розвиток відносин Польщі до України йшов через кріваві поля Завихосту, через окупацію й анексію галицької волости до Польщі, через унію польсько-литовську в Городлі й Люблині, через боротьбу і смерть Підкови, Наливайка, Лободи, Тараса трясила Остряниці, Сулими, через всенародній зрив Хмельницького, Жовті Води, Корсунь, Збараж, Львів, Замость, Берестечко, через Гадяцький договір і смерть його творця гетьмана Виговськокго, крізь завзяту боротьбу Дорошенка, крізь Велику Руїну, крізь гайдамаччину, через польсько-українську боротьбу внутрі австрійської і російської (Холмщина) держави, аж до визвольних змагань 1918 - 1919 рр. і остаточного поневолення частини українського народу Польщею.

Рівнорядно з тим поступає, хоч дещо спізнено в розвитку з причини татарської навали, українсько-московська боротьба. Москві помогли знищити Київ — як політичний і культурний центр України і цілого сходу Европи — Татари. На такий центр претендує Суздаль, Володимир над Клязмою, а відтак Москва. Скріплений московський напір на Україну ведеться по звільненні Москви з під татарського протекторату в XIV ст., а проявляється у війнах Московщини з Ягайлонською Польщею — єдиним паном над українськими землями. І тоді почалася польсько-московська боротьба за панування над Україною, якої вислід був засадничо для політичного положення України байдужий. В цій саме боротьбі оба сусіди України виявили свої імперіялістичні претенсії до українських земель і свою обопільну волю поневолювати Україну і не допустити її до голосу — як субєкту своєї національної волі до життя.

Боротьба польсько-московська йшла через повстання кн. Глинського в Польщі в XVI ст., інспіроване Московщиною, що хотів прилучити Україну до братньої православної Москви, і так похід Степана Баторія на Московщину із заняттям Полоцька і Смоленська, виявив зростаючі впливи і силу універсальної Ягайлонської імперії, що йшла до боротьби під кличем поширення католицизму і східньо-европейської культури. Московський нарід тоді ще не розвинув своєї теорії єдности православних народів під омофором Москви в оборонї перед католицизмом до такої висоти, щоб міг при її помочі заволодіти душами православних Українців, гноблених польським католицизмом, так, як це опісля сталося. Тоді теж сильно скріпила свою позицію на Україні Польща через здушення козацьких повстань і через параліж московського державного центру, заангажованого у внутрішній афері царевичів Лже-Дмитрів. Ця польсько-московська боротьба перервалася в XVII ст., бо в цьому часі повстають і формують ся на Україні революційні процеси, що ставлять собі завдання визволити Україну зпід польського ярма (московського ще тоді не було). Остаточним зверненням цього революційного періоду було всенароднє повстання за Богдана Хмельницького і створення української держави, що її хребтом стало козацтво. Ця велика і славна доба історії українського народу закінчилася сумним самовбійчим переяславським актом 1656 р., над українською козацькою державою. — Звідки це психічне заломання в незалежницькій лінії української революції? Брак віри у власно-державні творчі сили спричинив цю утечу з незалежницьких позицій під опіку московського православного "брата". Українська національна революція не ввійшла глибоко в душу українського народу і не зовсім усунула з неї рабські нахили. Вплив теорії єдности православних народів під протекторатом Москви і тамошнього в тім часі створеного православного патріярхату в обороні перед католицизмом заслінив очі козацтва, односторонно оцінюючи ролю католицизму на Україні і не дозволив добачити за цим православям укритого вістря московського імперіялізму так, як скоро спостерігли в католицизмі знаряддя польонізаційної системи. Брак історичного досвіду теж тут грав ролю, бо Московщина, досі слаба північно-европейська держава, все до цього часу уступала перед сильним напором Польщі на Україну і ще не дала ясно пізнати своїх експанзивних цілей у відношенні до України.

Переяславський договір був ударом в голову української національної революції в XVII ст., мимо того, що її вістря було звернене виразно тільки проти Польщі — єдиного тоді володаря на українських землях. Московщина, розуміючи підсвідомо волю польсько-московського союзу в панування на Україні, не могла погодитися на ослаблення польської позиції на Україні, бо тоді ослабнула б і позиція Москви.

Перед Польщею і Московщиною тоді загрозливо стануда примара упадку їх великодержавницьких мрій і вони, вигриваючи позакулісову гру розєднання українського народу на орієнтації — москвофільську (Ю. Хмельниченко) й польонофільську (Виговський). В союзі в Андрусові в 1667 р., поділили між себе Україну. Правобічну взяла Польща, лівобережну Україну Московщина.

Тут треба коротко насвітлити зрадницьку ролю в історії України всіх орієнтацій на сусідів України, що виявляє свої імперіялістичні тенденції у відношенні до України. Вороги України не покорилиб її собі, колиб не потрафили внутрі розложити український народ через ширення ідеалу спокійного життя осілого хлібороба, що у своїм тихім хуторі здалеку від світових подій і вічної боротьби національних стихій проживав, через засаду "моя хата з краю", через рабську покору у відношенні до наїздників і т. д. і т. п. Звідти корінився брак віри у власні державно-творчі сили, брак віри в побіду в боротьбі з обома наїздниками. Української держави, мовляв, не може збудувати сам український народ, хиба при помочі якоїсь сусідної держави, хочби за певні уступки

територіяльні і престіжеві (протекторат). Це був апогей "державно-творчого думання" представників всяких орієнтацій. Це опортунізм, який все був джерелом історичних нещасть, що спадали на голову української нації. Він находив свої жертви у внутрішній анархії психічній, політичній, що панувала серед українського народу. Він не вагався кликати історичних ворогів на поміч проти своїх внутрішних політичних противників, з якими боровся за владу в українській державі і в цей спосіб скріплював їх експанзію на українській землі. Він був першою і найголовнішою причиною нашого політичного лихоліття і в давнині, покритій патиною століть і в близькій сучасности. Політичні орієнтації, зроджені з рабського браку віри у власні сили, зломили перші експанзію українських політичних сил на сході Европи, зломили довгі оборонні зусилля українського народу перед польською і московською експанзією.

Первовзором тих орієнтацій був кн. Святополк, що проти свого брата Ярослава попросив на поміч Болеслава Хороброго. За це народ, що здорово оцінював вартість і ролю такої польонофільської орієнтації назвав його Окаянним. Від цього часу Польща і Московщина в своїй завойовницькій політиці уживають проти незалежницьких стремлінь українського народу тих орієнтацій, що ними розєднують і параліжують політичну думку українського народу. Боротьба отже з поневоленням України повин на початися від внутрішнього очищення душі українського народу від знищення тих орієнтацій і від злуки під незалежницьким прапором всіх здорових елєментів в українськім народі.

(далі буде)

КОШТ СКОРОЇ ЇЗДИ

Після репортів Чикаго Мотор Клюбу, їзда автомобілем скорістю 55 миль на годину, зуживає сім разів тільки оливи, як їзда скорістю 30 миль на годину; гумові обводи (таєрс) зуживаються подвійно, а зужиток газоліни є чверть більше. Газоліна, що дає 20 миль їзди скорістю 20 миль на годину, дає лише 7 миль скорістю 70 миль на годину. Висока скорість їзди рівночасно багато причиняється до передучасного зужиття всіх інших частей авта. Стверджено є, що кошт оперування авта є досить уніформний до скорости около 40 миль на годину — а дальше, кошт подвоюється, потроюється й доходить до цілковитого знищення авта, газоліни й оливи надаремно.

Доказом є, що їзда автом лише сорок миль на годину має ту саму деструктивну силу, що упадок авта з 54 стіп височини.

—Рідерз Діджест.

ЗАХОДІТЬ ДО:—

МОДЕРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕСТАВРАЦІЇ

Broadway Cafe

10365 - 97th Street, Edmonton, Alta.

В нас дістанете найкращої якости поживу й увічливу услугу.

Властитель посідає свідоцтва найкращого кухарства зо своєї 20-літньої практики в найкращих ресторанах.

М. ЧЕРВІН, Власник.

ЗА НАЙКРАЩИМИ

Permanents, Finger Waving, Marcelling, Shampoo, etc.,

Заходіть до:

Diamond Beauty Parlor

10604 - 97th Street, Edmonton, Alta.

(на розі 97 Стріту і 106 Евеню)

Роботу виконують, солідно й скоро, експерти з кількалітньою практикою.

Наше заведення й інструменти є наймодериші.

Телефон резиденції: 28315

П-на М. СЕРІНК, Властителька.

Той є сильний, що править собою. — Бин Френклін.

* * *

Страх і покірливість, це прикмети рабів. Відвага й гордість, це прикмети вільних людей. — Юнацтво.

* * *

ЧИТАЙТЕ Й ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "КЛИЧ".

Адреса:—

THE CALL

10630 - 98th Street, Edmonton, Alta.

ФРАГМЕНТИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Щоб зацікавити українську молодь у Канаді до читання, а навіть і ввесь український загал вважаємо конечним час-від-часу подавати, на сторінках нашого журналу цікаві й цінні фрагменти з української літератури, котрі коротенько вказували б зміст певних книжок. Наступно подаємо два коротенькі уривки з історичної повісти з часів Хмельниччини під назвою "ОЛЕКСІЙ КОРНІЄНКО", яку написав славний український письменник Андрій Чайківський:

"Коли метушня в хаті стихла, Олексій вдарив по струнах і заспівав, думу про бурю на Чорному морю. — Він її добре вивчив і любив її тому, що він сам теж Олексій попович. Всі слухали захоплені. Челядь зібралася в сінях, поприходили й сусіди, цілий двір заповнився. Було тихо мов у церкві, а в цій тиші лунав дзвінкий голос київського студента. За цею думою пішла друга й третя. Було й таке, що люде нишком втирали сльози. Такого кобзаря ще тут не було, бо Олексій неаби який співака, і знав орудувати своїм голосом, а до того підібрати на струнах супровід... Із тих струн під його пальцями греміли громи, ревіло море бурею, чути було мушкетні стріли, стогін ранених і вмираючих. А в його голосі чути було голосіння матері за сином, тихий плач дівчини за козаком, сестри за братом. Олексій показав себе мистцем. Сам захоплювався своїм співом і грою, забув про ввесь світ, нікого не бачив, хіба ті картини, які в пісні виспівував. Люде слухали мов зачаровані..... Перестав..... Люде стали йому дякувати".

* * *

"Олексій розгорнув вітки калини, і став перед дівчиною. Вона підвела очі й перший раз їх погляди стрінулися. Стояли так довшу хвилю, дивлячись на себе, не промовивши слова. За них говорили їх очі. Одне одному дивилось на саме дно молодого серця й запрошувало до себе, бо ні в однім ні в другім любов ще не гостювала. Олексій взяв дівчину за руку. У їхніх серцях ішла важна переміна. Пробудилась перший раз любов, котрої ні одне ні друге досі не знало.

—Катрусю, Катрусю! — кликала мати крізь вікно.

Обоє стрепенулися, мов з довгого солодкого сну прокинулись. Дівчина побігла в хату, а Олексій стояв ще довго на тім самім місці. Потім потер чоло рукою і пішов до дому".

Редакція "КЛИЧА" рекомендує своїм шановним читачам замовляти й купувати всякі книжки в книгарнях, що оголошують у "Кличі".

Union Meat & Grocery

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЛЯ

10345 - 96th Street, Edmonton, Alta.

Телефон 24014

В нас можете набути всякі мясивні вироби й гросетерію.

Ю. ЛАЗАРУК і Т. СТЕЧИШИН, Власники.

ВСІМ СВОЇМ РОБОТОДАВЦЯМ І ПРИЯТЕЛЯМ

ЖЕЛАЄМО

ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Western Sign and Art Studio

10301 - 98th Street, Edmonton, Alta.

МИХАЙЛО КРИСА, Власник.

Сут або Оверковт

ЗРОБИМО ДО ВАШОЇ МІРИ З НАЙНОВІЩОГО ТОВАРУ ПІСЛЯ НОВОЇ МОДИ ЗА

$18.00 І ВГОРУ.

Fashion Tailors

Українська Перворядна Кравецька Робітня

П. МАЗУРИК, Властитель.

10357 - 97th Street, Edmonton, Alta.

Під Московським Режімом

НОВЕ ПРО ШЕВЧЕНКА

З Української Академії Наук у Києві вийшла вістка, буцімто віднайдено матеріяли Оренбургської твердині, в якій перебував Шевченко. Ці матеріяли відносяться до догволітнього побуту Шевченка на засланні та його військової служби. Академія буцімто довгій час намагалася видістати ті матеріяли, які для історії нашого відродження мають велике значіння, одначе до цього часу большевики вперто твердили, що в військових архівах таких матеріялів немає.

Цікаво буде побачити ті матеріяли окремим випуском.

(Укр. Слово, Париж, 12 серпня, 1934.)

КОСТИР ІЗ 36 ВАГОНІВ УКРАЇНСЬКИХ КНИЖОК

На приказ із Москви спалили на Східних Українських Землях **тридцятьшість вагонів** українських книжок, друкованих за життя Скрипника, мовляв, ці книжки націоналістичні. Тому, що здавалися вони большевикам пригожими для скріплення протимосковських настроїв на СУЗ, книжки знищено без жалю. Забули вже большевики про той галас і бідкання, яке зчинила їхня преса з приводу палення комуністичних брошур у Німеччині.

"Вісті", 26 липня, 1934).

БАЛІЦКИЙ ШЕФОМ ЗАМАСКОВАНОГО ГПУ НА СХІДНЬО-УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ

Як відомо, московська влада переіменувала недавно ГПУ на комісаріят внутрішніх справ СССР. В зв'язку з цим створено такийже комісаріят на окупованих Московщиною Східньо-Українських Землях в Києві. Шефом нового ГПУ іменовано змосковщеного жида Баліцкого. Він був вже 1932 року шефом московського ГПУ на СУЗ, а відтак заступником шефа ГПУ в Москві. Тому, що дотеперішні керівники червоної московської охрани не можуть дати собі ради, прислано туди Баліцкого, як найбільшого знавця катівського ремесла.

"Вісті", 26 липня, 1934).

Скриньковий оратор: "Я хочу земельної реформи; я хочу домашньої реформи; я хочу наукової реформи; я хочу — "

Нетерпеливий слухач: "Кльороформи!" — Мегазін Діджест.

Найкраща Модерна Українська Ресгаврація в Едмонтоні

New Ritz Cafe

10348 - 97th Street, Edmonton, Alta.

ПОЖИВА НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТИ И УВІЧЛИВА УСЛУГА.

СТ. ВАСИЛЕВСЬКИЙ, Власник.

Всім Своїм Клієнтам, Костумерам, Приятелям і Знакомим

ЖЕЛАЄМО

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

N. MENDRYK Rooming House

10545 - 100 Street, Edmonton, Alta.

Н. МЕНДРИК, Власник.

ПЕРВОРЯДНА УКРАЇНСЬКА ШЕВСЬКА РОБІТНЯ

O. K. Shoe Shop

10249 - 97th Street, Edmonton, Alta.

Направа обуви по умірковапих цінах.

За роботу ручимо.

ІВАН ДМИТРИК, Власник.

HOME MEAT MARKET

10342-101 Street Edmonton, Alberta

СПЕЦІЯЛІЗУЄМОСЯ В МАСАРСЬКИХ ВИРОБАХ, А ГОЛОВНО У ВСЯКОГО РОДА КОВБАС, БОЛОНІВ, САЛЬЦЕСОНІВ І Т. П.

Надходять Різдвяні Свята. Ми спеціяльно постараємося, щоб Вам помочи заслати Вашим приятелям відмінний Різдвяний Дарунок, як Ви минувшими роками посилали.

Пишіть до нас на повищу адресу:

З поважанням,

МАРЧИШИН і ВАСИЛИШИН, Власники

125

Moderately Priced Rooms in Edmonton

Castle Hotel

102nd Street

50c up

Ritz Hotel

97th Street

(Near C.N.R. Depot)

$1.00 up

G. W. McLean, Proprietor

Журнал "Клич" опіраеться виключно на передплатах, оголошенню і розпродажі поодиноких чисел його.

Ніхто не поможе йому, як не поможете Ви!

Большевицька преса дістає підмогу з Москви, бо вона на услузі її.

Всю українську пресу, що служить українському народові мусить піддержати український народ.

"Клич" не вимагає від Вас багато, лише передплати й поширення його.

УПРАВА И РОБІТНИКИ

Woodland Dairy Limited

ЖЕЛАЮТЬ

ВСІМ СВОІМ ПОКУПЦЯМ (КОСТУМЕРАМ), ПРОДАВЦЯМ СМЕТАНИ И УСІМ ПРИЯТЕЛЯМ —

Найщиріщі Сезонові Святочні Желання

й Щирі Побажання

Щасливого Нового Року

Здоровля чи Гроші

ЩОБ БУТИ ЗДОРОВИМИ, ТРЕБА СТАРАННО ДЕРЖАТИ ЧИСТОТУ.

Коли ви ще не маєте водопроводів ні форнесу, то тяжко втримати чистоту. й бути здоровими.

Тепер дуже таним коштом можете повкладати водопроводи, газові форнеси й парові огрівання, коли зайдете до:

Ross Plumbing & Heating Co.

Н. СПАЧИНСЬКИЙ, Менажер.

10322 - 96th Street, Edmonton, Alta.

Phone 26721

Шифкарти до й зо Старого Краю

НА ВСІ КОРАБЕЛЬНІ ЛІНІЇ ПО НАЙНИЩИХ ЦІНАХ

Виробляємо афідевіти після нового закону іміграційного для осіб приїзджаючих до Канади, як також заграничні пашпорти, горожанські папери, контракти й повновласти. Дістаємо Метрики зо Старого Краю.

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА СПЛАТИ ДЛЯ ЖІНОК І ДІТЕЙ ПРИЗЗДЖАЮЧИХ З КРАЮ.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО СТАРОГО КРАЮ В ДОЛЯРАХ.

По докладні інформації просимо зголошуватися до:—

W. HAWRYSH

National Immigration & Colonization Co

10275 - 101st Street, Edmonton, Alta.

ОГОЛОШУЙТЕ В "КЛИЧІ" — ЦИМ ПОМОЖЕТЕ СОБІ И ЦЬОМУ ЖУРНАЛОВІ.

ВАЖНЕ:

Поручаємо всім своїм Шановним Читачам солідно піддержувати фірми, що оголошують у "Кличі".

При кожнім купні, замовленню чи іншім професійнім "бизнесі" прохаємо згадати "Клич", цим поможете йому.

Видавництво "Клича" звертається зо закликом до всіх українських професіоналістів й інших "бизнесменів" у Канаді, щоб оголошували ів "Кличі".

ВШАНОВНІ ЧИТАЧІ:

Якщо хочете, щоб цей одинокий цього роду українсько-канадійський журнал успішно сповняв свої завдання, поможіть йому своєю передплатою та приєднуванням більше передплатників.

Всі українські околиці в Канаді, що бажають почути промов із рамени цього журналу, повинні листовно звернутись на адресу "Клича".

Преса є одним із найбільш конечних середників в культурному житті народу.

Преса є одним із найбільш конечних чинників у піднесенню народу на вищий степень освіти.

Преса є одним із найсильніщих засобів в боротьбі за визволення.

Не допустім до того, щоб українська преса була слабша, як преса ворога-большевика, в українській мові.

Кожен нехай сповнить свою частину — у спільноті криється сила.

За всякі недомагання в цьому першому числі "Клича" просимо Шановних Читачів вибачення.

Ред. "КЛИЧА".